

Abdullah b. Mes'ud ve Mushafının Kur'an Tarihindeki Yeri

Prof.Dr. M. Kemal ATİK *

Özet

Abdullah İbn Mes'ud ilk müslümanlardan biridir. Hz. Ömer'den önce Müslüman olmuştur. Müslüman olunca Hz. Muhammed'e(sav) olan bağlılığı nedeniyle yanından ayrılmamış ve onun şahsi hizmetkarı olmuştur. O, Kur'an lafızlarını hem mana hem de içerik yönünden bizzat Hz. Peygamberden alan, onu ilk okuyan ve ilk dinleyenlerin en önde gelenlerden biridir. Çünkü, Abdullah İbn Mes'ud, daha deve çobanlığı yapan yeni yetme bir delikanlı iken, Hz. Peygamberin bizzat kendi ağızından yetmiş süre almıştır.. Bu nedenle de O, İslam'a sonradan giren kimslere yeni şekillenmeye olan Kur'anî vahyi eğitim yoluya öğretilecek kimselerin en yeteneklisi seçilmiştir. Peygamberle olan uzun yıllar şahsi yakınlığı onun Hadis ve Kur'an hakkında çok geniş malumat sahibi olmasına sebep olmuştur. Hz. Peygamberden 848 hadis rivayet ettiği bilinmektedir. Hz. Muhammed'in ashabına Kuranı kendilerin öğrenmelerini tavsiye ettiği dört kişiden biridir...": İbn Mes'ud, Osman mushafına aykırı olan kendi kiraatinin sıhhatine yönelik sansür ve propagandaya karşı şu sert ifadeyi kullanır: "Bir takım yetkisiz adamlar, kendi kendilerine Kur'an'da tasarrufa kalkıştılar." Diğer bir rivayette: "Zeyd b. Sabit kafir bir adamın sulbündeyken, ben müslümandım." O halde, nasıl olur da İbn Mes'ud'un doğrudan doğruya aslı kaynaktan aldığı kiraat Zeyd b. Sabit'in kıratının arkasına atılır. Kur'anî vahyi eğitim yoluya öğretebilecek kimslerin en yetkili ismin Kur'an metninin tertibinde görev verilmesi ve görüşlerine itibar edilmemesi, mushafının gözardı edilmesi, varolan ihtilafların daha da yaygınlaşmasına imkan vermiştir. Zira bu mushaf sorunu karşısında Kufe'liler arasında belirgin bir görüş ayrılığı göze carpmaktadır.

Bu çalışmamızda vahyin İbn Mes'ud'un mushafındaki kiraat farklılıklarını ile vahyin Hz. Osman'ın Mushafının karşılaştırmasını yaptık. Vahiy lafız ilişkisi ile Arap dilinin lehçe farklılıklar üzerinde durduk.

* KSÜ İlahiyat Fakültesi Tefsir Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

Anahtar Kelimeler: Abdullah b. Mes'ud, Kur'an, Kur'an Tarihi, Kur'an Lafızları, Kiraat.

Abd Allah Ibn Mas'ud and His Place in the History of the Qur'an

Abstract

*Abd Allah b. Mas'ud was one of the first Muslims and converted to Islam before Umar. After his conversion, he always remained with the Prophet Muhammad (puh) and became the prophet's personal servant because of his obedience to the Prophet. He was one of the leading persons who read and listened to the Qur'anic words firstly and also learnt their meaning and content directly from the Prophet. Abd Allah b. Mas'ud learnt seventy surahs directly from the prophet even when he was herding camels in his youth. Because of this, he was selected as the most competent person to give education on the ongoing Qur'anic revelation (*wahy*) to the newcomers to Islam. His close personal relationship with the Prophet for years led him to have a great deal of knowledge on the Qur'an and Hadith. It is known that he transmitted 848 hadiths from the Prophet. He was also among the four people from whom the Prophet suggested his companions to learn the Qur'an.*

*He struggled against the political rule so as to defend his own method of recitation (*qiraah*) and his version of the Qur'anic text (*mushaf*) and was consequently even exposed to oppression. In defence of the authenticity of his text, which contrasted with the text of Uthman, against censorship and counter-propaganda, he used such strong expression: "Several unauthorized men dared to work on the Qur'an on their own." As stated in another report, he said: "When Zayd b. Sabit was the son of an infidel man, I was a Muslim." In this regard, how can the *qiraah* which Ibn Mas'ud received directly from the main source, be left behind Zayd's *qiraah*? The neglect of the thoughts and *Mushaf* of Ibn Mas'ud who had been regarded by the Prophet as the most component to teach the Qur'an caused the existing controversies to increase as there were disputes over the issue of '*mushaf*' which arose among the people of Kufa at the time.*

In this study, we compare the differences of ‘qiraah’ between the mushafs of Uthman and Ibn Mas‘ud, and also deal with the differences of dialects in Arabic and the relation between the text and revelation (wahy).

Key words: Abd Allah Ibn Mas‘ud, Qur'an, History of the Qur'an, Words of Qur'an, Qiraah.

Asıl adı Abdullah b. Gafil b. Habib b. Şemh b. Far b. Mahzum ibn. Sahile b. Kahil b. El-Hars b. Temim b. Sa'd b. Huzeyl b. Müdrike b. İlyas İbn Mudar b. Nezzar Ebu Abdirrahman el-Hüzeli el-Mekki Huleyf beni Zühre(ö.?-32/652). Çoğunlukla Abdullah b. Mes'ud olarak bilinir. Kaynaklarda bazen Abdullah bazen de İbn Ümm'ü Abd olarak rivayet edilir. Gençliğinde Ukbe b. Ebi Muayt'in keçilerine çobanlık yapmış bu nedenle de bir münakaşa esnasında Sa'd b. Ebi Vakkas kendisine Huzeyle kölesi diye hitap ederek küçük görmüştür. Kendisi ilk Müslümanlardan biridir. Hz.Ömer'den önce Müslüman olmuştur. Müslüman olunca Hz. Muhammad'e(sav) olan bağlılığı nedeniyle yanından ayrılmamış ve onun şahsi hizmetkarı olmuştur. Mekke'de ilk defa, aleni olarak Kur'anı okuyan İbn Mesud'dur. Bundan dolayı da şiddetli tecavüzlere maruz kalmıştır. Bu nedenle de Habeşistan'a ilk hicret edenlerden olmuştur. Medine'ye hicretinden sonra Bedir ve Uhud savaşlarına katılmıştır. Bedir'de ağır yaralanan Ebu Cehl'in başını keserek Peygamber'e getirmiştir ve Hz. Peygamberin takdirini kazanmıştır. Medine'ye geldiğinde kendisine Mescid-i Nebvi'nin arka tarafında bir ev verilmiştir. Böylece hem kendisi hem de annesi Ümmü Abd Hüzelîyye Peygamberin evine çok sık girip çıkarlardı. Hz. Peygamberin ayakkablarını, yastığı ve taharet işleriyle ilgili hizmetlerini de yerine getirirlerdi. Bu durum, çevresindekilere Peygamberin ailesinden olduğu hissini verirdi. Bu vesileyle de Kur'an lafızlarını hem mana hem de içerik yönünden bizzat Hz.Peygamberden alan, onu ilk okuyan ve ilk dinleyenlerden biri olmuştur. Şüphesiz, Peygamber'le olan uzun yıllar şahsi yakınlığı onun Hadis ve Kur'an

4 • Abdullah b. Mes'ud ve Mushafının Kur'an Tarihindeki Yeri

hakkında çok geniş malumat sahibi olmasını sağlamıştır. Hz.Peygamberden 848 hadis rivayet ettiği bilinmektedir. Devlet adamı olarak Halife'nin kendisini görevlendirdiği Kufe'de bir muhaddis ve Kur'an otoritesi olarak meşhur olmuştur. Hz.Osman tarafından Kufe Valiliğinden azledilmesi ve yerine Veli b. Ukbeyi vali tayin etmesi üzerine İbn Mes'ud, hakzıslığa uğradığını ifade etmek üzeren etkili bir hutbe okumuştur. Kendisinden Alkame, Mesruk, el-Esved, Zir b.Hubeyş ve Ebu Abdirrahman es-Süleimi gibi pek çok sahabeye Kur'an öğrenmiş, ders almıştır¹.

Kur'an İlmindeki Yeri

Abdullah b. Mes'ud, Hz. Muhammed'in ashabına Kuranı kendilerinden öğrenmelerini tavsiye ettiği dört kişiden biridir. Bu gerçeği hadis mecmualarının en sahihlerinin rivayet ettikleri Hz.Peygamberin bir hadisi dile getirir: "**Kur'anı şu dört kişiden öğreniniz: Abdullah İbn Mes'ud, Ebu Huzeylefe'nin azatlısı Salim, Übey b. Ka'b ve Muaz b. Cebel**". Kaynaklar O'nun ilk Kuran öğreticilerden ve ilk Müslüman tabakanın en büyük öğretmenlerinden biri olduğunda ittifak etmişlerdir².

¹ Hayati hak .bakz., İbn. Sad, **Tabakat**, Beyrut,1987, II , 342-344, III,150-161; el-Buhari, **et-Tarihu'l-Kebir** Haydarabad, 1380, V, 2; er-Razi, **el-Cerhu ve't-Ta'dil**, Haydarabad, 1952-1953,V,149; İbn'ü'l Esir, **Usdu'l Ğabe** ,III, 256-260; İbn'ü Hacer, **el-İsabe**, Kahire,1328; II, 368-370; en-Nevevi, **Tehzibu'l-Esmayı ve'l-Lügät**, Kahire, ?, I,288-290; ez-Zehebi, **Tezkiratu'l-Huffaz**, Haydarabad, 1955-1958,I,13-16; ez-Zehebi, **Siyeru Alami'n-Nubela**, Beyrut,1985-1988, I, 461-500; ez-Zehebi, **Mariftu'l-Kurra**, tahk.T.Altıkulaç, İst.,1995, I, 113-118; el-Heysemi, **Mecmau'z-Zeavid**, Beyrut,1967, IX, 286-291; el-Bağdadi, **Tarihu Bağdad**, Beyrut,?, I,147-150; el-Cezeri, **Gayetu'n-Nihaye**,Kahire,1932-1933,I,458-459; el-Askalani, **Tehzibu't-Tehzib**, Haydarabad,1325-1327,VI,27-28; İbnu'l-İmad, **Sezeratu'z-Zeheb**, Beyrut, 1979, I, 38; Nöldeke-Schwally, **Kur'an Tarihi**, Çev. M. Sencer, İst.,1970, s., 51-54.. Arthur Jeffery, **Materials for the history of the text of the Kur'an**, Leiden,1937, s., 20-24; Goldziher,**Mezahibu't-Tefsir**, tahkik., Abdulhalim en-Neccar, Mısır,1955, s., 20; Marcilius, **The early developppmen of Muhammedanism**, London, 1914,s.,74.

² **Sahihu'l-Buhari**,İstanbul, 1315,IV,218,(**Ashabu'n-Nebiyyi**,26-27),VI,102 (**Fedailu'l-Kur'an**,8); **Sahihu Müslim**,Kahire,1955-1956,IV,1914(**Fedailu's-Sahabe**,118);en-Nisaburi, **el-Mustedrek**,Haydarabad,1334-1342,III,225;el-İsbahani, **Hilyetu'l-Evliya**, Kahire,1357,I,176.

Abdullah İbn Mes'ud, İslam'a sonradan giren kimselere yeni şekillenmekte olan Kur'anî vahyi eğitim yoluyla öğretebilecek kimselerin en yeteneklisiydi. Yine Abdullah İbn Mes'ud, daha deve çobanlığı yapan yeni yetme bir delikanlı iken, Hz.Peygamberin bizzat kendi ağızından yetmiş süre almış bir isimdir³.” Aynı zamanda o, yukarıda da işaret ettiğimiz üzere mukaddes vahyi Mekke sakinlerine ilk ifşa eden sahabе idi. İbnu'-Cezeri' nin ifadesine göre “**Arza-i Ahire**”de Kur'an'dan nesh ve tebdil edilene şahit oldu. Hz.Peygamber onun kıraati hakkında şöyle demiştir: “**Kim Kur'an-ı indirildiği gibi okumak isterse İbn Ummi Abdin kıratı üzere okusun**”⁴ Bu gerçeği güvenilir muhaddis Mücahid'den rivayet edilen şu itiraf ifade eder: “**Eğer İbn Mes'ud'un kıratıyla Kur'an'ı okusaydım, Kur'an hakkında İbn Abbas'a sormak zorunda kaldığım birçok şeyi sorma gereği duymazdım**⁵.”

Şahsiyetine ve vakarına son derece saygılı olan Abdullah İbn Mes'ud'un Kur'an ilmindeki yerini ve bu konuda bildiklerini korumada ve savunmada verdiği mücadeleyi şu riviyetler ortaya koymaktadır: İbn Mes'ud, Osman mushafına aykırı olan kendi kıratının sıhhatine yönelik sansür ve propagandaya karşı şu sert ifadeyi kullanır: “**Bir takım yetkisiz adamlar, kendi kendilerine Kur'an'da tasarrufa kalkıştılar.**” Yine onun, Zeyd b. Sabit hakkında şöyle dediği rivayet edilir: “**O henüz çocuklarınla oynayan bir sabı iken, İbn Mes'ud Rasûl'ün ağızından yetmiş küsür süre ezberlemiştı.**” Diğer bir rivayette: “**Zeyd b. Sabit kafir bir babanın sulbündeyken, ben müslümandım. O halde, nasıl olur da İbn Mes'ud'un doğrudan doğruya aslı kaynaktan aldığı kıraat Zeyd b. Sabit'in**

³ **et-Tabakatu'l-Kübra**,II,342, **el-Müsnad**,VII,26,38,445; **Suneni İbn Mace**, Kahire,,1952-1953, I,99; **el-Müstedrek**, III,317-318)

⁴ **el-Müsned**,I,25-26,445,454; **el-Müstedrek**, III,317, Siyeru Alami'n-Nubela, I,475-476.

⁵ Sahihu't-Tirmizi, II,157.

kıratının arkasına atılır”⁶

Sahabeden Ebu Şa'sa anlatıyor: "Mescitte oturuyorduk, Abdullah b. Mes'ud Kur'an okuyordu. O sırada Huzeyfe geldi ve şöyle dedi: Bir tarafta İbn Ummi Abdi'nin kıraatı ve bir tarafta Ebu Musa el-Eşari'nin kıraatı, kasem ederim ki müminlerin emiri (Hz. Osman'ı kastederek) gelene kadar kalsaydım bu kıratların hepsini bir kıraat yapmasını isterdim. Bunun üzerine Abdullah b. Mes'ud tepki gösterdi ve Huzeyfe'ye ağır bir söz söyledi ve Huzeyfe hemen sustu."

Ebu'ş- Şa'sa diyor ki: "Huzeyfe, Ebu Musa ve İbn Mesutla birlikte oturuyorduk. Huzeyfe dedi ki: Basra halkı Ebu Musa'nın kıratıyla, Kufe halkı Abdullah'ın kıratıyla okuyor. Kasem ederim ki, müminlerin emirine çıkacak olsam, bu Mashafların suya atılmasını isterdim. Bunun üzerine Abdullah: Sen de susuz bir yerde boğulursun dedi."

Huzeyfe diyor ki: "Kufe halkı Abdullah b. Mes'ud'un kıratı diyor, Basra halkı Ebu Musa'nın kıratı diyor, kasem ederim ki, müminlerin emirine çıkacak olsam o okuyuşları ortadan kaldırmasını, suya atmasını isterdim. Bunun üzerine Abdullah b. Mes'ud, şöyle dedi: Eğer bunu yaparsan, Allah'ta seni susuz boğar." (başka bir varyantta: yakılmasını istediğiniz Mashafların ateşinde seni Allah boğar).

İbn Fudayl, Husayn'in Murre'den yaptığı rivayette şöyle dedi: "Abdullah, Huzeyfe ve Ebu Musa, Ebu Musa'nın evinin damında bir arada iken onların yanlarına gitmiştim. Abdullah Huzeyfe'ye: "Ehli-kitabın ihtilaf ettiği gibi, falanın kıratı filanın kıratı diyerek insanların ihtilaf etmesini hoş karşılamadım", sözünü senin söylediğini duydum, doğru mudur? dedi. Huzeyfe de evet doğrudur, dedi. Namaza kalkıldı, Abdullah'a bize namaz kıldır denildi, kabul etmedi. Huzeyfe'ye sen kıldır denildi o da kabul etmedi. Sonunda Ebu Musa'ya sen ev sahibisin

⁶ Geniş bilgi için bkz., es-Sicistani, **Kitabu'l-Mesahif**, tahk.A.Jeffery, Mısırlı, 1936,s. 50-88,

sen kıldırdı denildi”.

Mesruk’tan rivayet ediliyor: “Abdullah ve Huzeyfe Ebu Musa’nın evindeydiler, Huzeyfe dedi ki: “ Ey Abdullah b. Kays, sen Basra halkına idareci ve eğitici olarak gönderildin, insanlarda senin ahlakını, dilini ve okuyuşunu aldilar. Ey Abdullah b. Mesud, sen ise Küfe halkına idareci ve eğitici olarak gönderildin, insanlar da senden birtakım davranışlar öğrendiler, dilini ve okuyuşunu kaptılar”! Bunun üzerine Abdullah şöyle dedi: “Ben de onları yaniltmadım. Ben, Allah’ın kitabının tam ayetlerinin ne zaman indiğini, iniş sebebini bilirim. Şayet, sizin bana var olduğunu söylediğiniz, Allah’ın kitabını benden daha iyi bilen birisini bilseydim üzlete çekilmiş de olsa mutlaka ona giderdim”⁷.

Kıraat farklılıklarının ve ihtilafların nedenini ve Abdullah b. Mes’ud’un ve Mushafının Kur’an tarihi içindeki yerini daha iyi anlayabilmemiz için Vahiy Lafız, Vahiy Dil ilişkisi ile Vahyin korunmasının geçirdiği safhaları bilmemizde fayda vardır diye düşünüyorum. Bu nedenle öncelikle bu konulardaki tesbitlerimizi kısaca açıklamak istiyorum.

a)Vahiy-Lafız/Dil İlişkisi

Bilindiği üzere, Kur'an’ın iniş sebebi, Müslümanları hem inanç ve düşüncelerinde hem de âhlâkî münasebetlerinde olgunlaştırmak ve kemâle erdirmektir. Onun ana hedefi insanıdır, insanı her yönyle yüceltmektir. Hz. Peygamber, Kur'an’ın bu hedefini gerçekleştirmek için peygamberlik süresi boyunca durmadan uğraş vermiş ve Allah’tan aldığı vahyi insanların anlayabileceği dilde okumuş, öğretmiş ve anlaşılması için de çok büyük gayret sarf etmiştir. Ancak Hz. Peygamber, Kur'an-ı ashabına öğretmede çektiği zorlukların başında dil ve lehçedeki farklılıklar gelmekteydi. Çünkü Arapça birbirinden farklı lehçe ve şiveleri içeren bir dil idi. Bu dilin lehçeleri arasında

⁷ Bkz., es-Sicistani, **Kitabu'l-Mesahif**, s.,13-14; ayrıca bkz., **et-Tabaktu'l-Kübra**,II,342- 344,**Sahihu'l-Buhari**,VI,102.

Kureyş lehçesinin ayrı bir üstünlüğü de var idi. Şairler, aydınlar ve Kureyş'ten olmayan şairler bile her zaman bu lehçeyi kullanmaya özen gösterirlerdi. Bu nedenle Hz. Peygamber Kur'an'ı, önceleri özellikle Mekke'de mensup olduğu kabilenin yanî Kureyş kabilesinin lehçesiyle okuyor ve öğretiyordu. Ancak Araplar arasında mevcut çeşitli kabilelerin ve çeşitli lehçelerin bulunması, dillerindeki kelimelerin kök anlamlarında ve telaffuzunda farklı bir takım ayrılıkların mevcudiyeti Arap dilinde çeşitli lehçelerin doğmasına neden olmuştu. Arap kabileleri hiçbir zaman ortak bir lehçede birleşmedikleri gibi kelime yapısı da tek bir esasa göre bina edilmemişti. Kelimeler, aynı kültüre aynı ırka mensup olan Araplar arasında farklı idi ve değişik çağrımlara sahip idi. Bir kabile, haber verdi anlamına gelen “**ENBEE**” sözcüğünü kullanırken diğer bir kabile aynı anlamda gelen “**AHBERA**” lafzını kullanıyordu. “**MELİK**” kelimesini bir kabile hizmetçisi, bineği ve karısı olan kişiye izafe ederken, bir başka kabile aynı kelimeyi sultan, kral, hükümdar, siyaset anlamında kullanıyordu. Temim ve Esed kabileleri, vakıf halinde muhâataba kâfina “şın” harfini ekleyerek “**RAAYTUKİŞ**” olarak, bir başka kabile ise “**ŞIN**” harfi yerine “**SİN**” i koyarak **RAAYTUKİŞ** şeklinde telaffuz ediyorlardı. Temim, Kays ve Esed kabileleri “hemze” yi bazen “ayn” olarak okuyorlar, “**ES'ADI**” diyecekleri yerde “**ES'EDI**” diyorlardı. Benî Tay kabilesi ise aynı şekilde “**DA'NI**” söyleyecekleri yerde “**DE'NI**” diye konuşuyorlardı. Benî Sakîf kabilesi ise, el Huzeyl Kabilesinin yaptığı gibi “**HATTA**” demesi gerekliken “**ATTA**” diyorlardı. Bazı kabileler, sonu elif ile biten kelimelerde imâle yapıyorlardı. Hicazlılar ise aynı kelimeyi fetha ile okuyorlardı. Huzeyl, Kays, Ezd ve Yesrib'deki ensâr, “**A'TA**” yi “**ENTA**” şeklinde “ayn” harfini “nûn”a tebdil ederek okuyorlardı. “**HELUMME**” sözcüğünü bazı kabileler “gel” anlamında söyleşken, bazıları da aynı anlamda gelen “**AKBIL**” ve “**TEALI**” kelimelerini; bir başka kabile ise “**ESRİ**”, “**A'CİL**” sözcüklerini telaffuz ediyorlardı. Bunların hepsi de aynı manaya geliyordu.

Kabileler arasında ses tonlarında ve edâ şekillerinde de

bir takım farklılıklar vardı. Kimi harfleri idgam ediyor, kimi izhar, kimi ihmâf yapıyor, kimi de yapmıyor; kimi harfleri kalın okuyor, kimi ince, kimi med ediyor, kimi de kasrediyordu. Ayrıca hareke ve noktanın da olmayışı okumada ve yazmada bir hayli zorluklar meydana getiriyordu⁸. Bütün bu farklılıklar, insanlara zor geliyor ve hatta bundan da kurtulmak istiyorlardı. Bu durumu çok iyi bilen Rasûlullah, Kur'an'ın tüm kabilelerin lehçeleri ile de okunmasını istiyor ve bu arzusunun gerçekleşmesi için de Allah'a niyaz ediyordu. Nitekim, Medîne yakınında “**Ahcâru'l-Mirâ**” denilen yerde Cebrâil'e mülâkî olduğunda Hz. Muhammed bu arzusunu şöyle dile getiriyordu: “**Ey Cibrîl, ben ümmî bir topluma gönderildim. Onların bazıları kadın ve yaşlılardır. Bir kısmı köle ve câriyedir. Bir kısmı ömründe hiç okuyup yazmamış insanlardır. Kur'an-ı okuma konusunda Rabbimden kolaylaştırmasını istiyorum.**” Bunun üzerine Cebrâil: “**Ya Muhammed, Kur'an yedi harf üzere indirilmiştir⁹ Hepsi de şafidir, kafidir Azap ayetini rahmet, rahmet ayetini azap ayetine karıştırmadıkça Kur'an-ı diledığınız lehçede okumanız size zarar vermez. Bundan hangisi kolayınıza giderse onu okuyunuz**”¹⁰, cevabını vermek suretiyle istenilen kolaylığın Allah tarafından müsaade edildiğini haber veriyordu. Hz. Muhammed (sav) de bu müjdeyi ashabına haber veriyor ve farklı zaman ve mekanlarda gelen vahiyleri asıl anlamını kaybetmeden Arabistan'daki bü-

⁸ Bkz., Ahmed Ebû'l-Fadl, **Mekke fi Asrı Ma Kable'l-İslam**, Suûdi Arapistan, 1981, s., 171-178, Ibnu'l-Cezeri, **en-Nesr**, Dimeşk, 1345, I, 22-23, Mustafa Sadîk er-Rafîi, **İ'cazu'l-Kur'an**, Beyrut, 1973, s., 62-66, M.K. Atik, **Ubey b.Kâ'b ve Kur'an İlmindeki Yeri**, E.Ü. İlah. Fak. Dergisi, sayı, 2, s., 149-177; İbrahim Enis, **Fi'l-Lehcati'l-Arabiyye**, Kahire, 1965, s., 47; Abdü's-Sabur Şâhin, **Tarihu'l-Ku'rân**, Kahire, 1966, s., 138-145.

⁹ “**Yedi Harf**” ile ilgili rivayet edilen hadislerin sahhati hakkında İslâm bilginleri ittifak etmişlerdir.

¹⁰ Bkz., Ahmed b. Hanbel, **Müsned**, V, 41, 400, **Miṣkat**, I, 681, et-Taberî, **Camiu'l-Beyan**, I, 35, en-Nesai, **Sünen**, 2, 150-154, Muslim, **el-Camiu's-Sâhih**, İstanbul, 1329, II, 203-204, el-Kirmani, **Şerhu Sahihu'l-Buhâri**, Kahire, 1934, VII, 216) ed-Dani, **Camiu'l-Beyan fi'l-Kîraati's-Seb**, tâhrik, M.K. Atik, Ankara, 1999, I, 9-12.

tün lehçeleri ihata edecek şekilde okumalarını, bu konuda ayrılığa düşmemelerini istiyordu. Bu konuda ayrılığa düşenlere de: “**Bieyyi zalikke kara'tum easbtum, fela tumaru fi'l-Kur'ani, feinne mirae fihi kufrun**”.¹¹ “Hangi lehçeyle olursa olsun okuyunuz, bu konuda şüpheye düşmeyiniz, aksi halde küfre gidersiniz” diyerek uyarıda bulunuyordu Abdullah b. Mes'ud, bu konuda ihtilfa düştüğünde Hz. Peygamberin kendisini azarladığını da şöyle anlatır. “Adamın birine “**Ahkaf Suresi**”inden üç ayet okumasını istedim. Adam ayetleri Rasulullahın bana okuduğundan farklı okudu. Başka bir adama da aynı şekilde üç ayet okumasını istedim, o da Rasulullah’ın bana okuduğundan farklı okudu. Her iki şahsi da Peygamberin huzuruna getirdim. Peygamber gazaplandı. Yanında oturan Ali b. Ebi Talip dedi ki:” “**Öğrendiğiniz şekilde okuyunuz**”¹². Rasulullah bu uyarısını her zemin ve mekanda tekrarlıyordu. Çünkü, O’nun insanlara vermeyi hedeflediği tek bir şey vardı o da İlahi mesajın insanların gönlüne nüfuz etmesiydi. Aslında Peygamberlik görevinin temelini de bu teşkil ediyordu (Maide / 5:67). Nitekim, Allh Teala da vahyin daha iyi anlaşılması için Okumada/dilde kolaylığın getirildiğini vahiy ile de teyit ediyordu (Kamer/54: 17, 22, 40).

Kur'an tilâvetine getirilen bu kolaylığın, daha çok, İslâmiyet'in Mekke dışına taşmaya başladığı ve muhtelif kabilelerin İslâmiyet'i kabul ettikleri bir döneme rastlamaktadır. Çünkü bu coğrafyada İslâmiyet bir taraftan hızla yayılırken, diğer taraftan da Kur'an-ı öğrenme ve öğretme işi de o nispette artıyordu. Bu durum, Kur'an'ın Araplar arasında süratle yayılmasına imkan verdi; gerek şahsi gerekse sosyal birçok alan da meydana getirdiği inkılabi dil alanında da gerçekleştirerek

¹¹ Taberi, **Camiu'l-Beyan**, Amman, Daru'l-A'lâm, 2002, I,25-29;ed-Dani, **Camiu'l-Beyan**, I,10-11, İbn Kuteybe, **Te'velü Müşkili'l Kur'an**, Tahkik, Ahmed es-Sakr, 1954?,s., 26,.

¹² ed-Dani, **Camiu'l-Beyan Fi Adedi Ayi'l-Kur'n**, yazma, Nuri Osmaniye Kütüphanesi, No.27247,3/a.

birleştirici ve bütünleştirici bir özellik arz etti. Ancak Arap toplumu kendi aralarında kabilelere bölündüğü gibi lehçe yönünden de bölünmüştü. Kureyş Lehçesi gibi köklü lehçeleri konuşlarda, başka lehçeleri biraz kücümseme, biraz ciddiye almama gibi bir görüş gelişmişti. Müslüman olmalarına rağmen bazı kabileler bu olumsuzluklardan arınmamıştı. Hz. Peygamberin kendisi Kurayş Kabilesinden olmasına rağmen geçmişten söz etmeye, geçmişe uzanmaya fırsat vermiyor, Müslümanlar arasında bir dil hisimliğini öne çıkararak mesubu oldukları ve konuşukları dili benimsiyor ve vahiyle ancak böyle bütünleşebileceklerinin altını çiziyordu. Bu durum yani, ilahi vahyin Arap lehçelerinin tümünü kapsayacak şekilde ifade edilmesine ve okunmasına izin verilmesi gösteriyor ki, Vahyin bir ilahi yönü vardır bir de beşeri yönü. İlahi yönü: Allah, vahyini Peygamberin kalbibe ilka ediyor (el-Müzzemmil /73:5); Peygamber de ilka edilen vahyi, beşer diliyle, yani kavminin diliyle ve lehçesiyle tilavet ediyordu. Yani mana Allah'a ait, lafız ise beşeri dil ile, Peygambere. Bir başka ifadeyle; Vahiy Peygamber'in kalbine ilka edildi, Peygamber de onu Arapça'nın tüm lehçelerine göre okudu, öğretti ve okunmasına, öğretilmesine de izin verdi. Buna göre Kur'an'ın manası Allah'a aittir. Bunun tilaveti, kitabı ise insanlara aittir ve zamana bağlıdır. Zaten hiçbir dil Allah kelamına ait değildir. Tüm diller ilahi kudretin bir tezahürüdür. Nitekim Allah Taâla bunu Kur'an'da ifade ediyor(Rum/30:22)

Burada şu gerçeği de ifade etmek istiyoruz: Allah'ın buyruklarının vahyolunduğu dillerin farklı biçim ve sayıdaki harflerden oluşmasının da bir önemi yoktur. Konuyu geniş bir şekilde ele alan Bakılları “**el-İnsaf**” adlı eserinde şöyle ifade etmektedir: “Tevrat’ın harfleri, görünüm, biçim ve sayı bakımından Kurân’ından farklıdır. Zira, Tevrat’ın harfleri İbrani harfleridir. Aynı durum İncil’in harfleri için de geçerlidir. Ama harfler farklı da olsa, bunların hepsinde ‘okunan’ şey birdir, aynıdır ve değişmez. Allah kelamının özü, ilahi manadır. Ama

Allah, buna delâlet eden bir takım işaretler (emarat) yaratmıştır. Bunlar genellikle bir dili konuşanlara ve ittifak ettikleri, kendi aralarında teamül edindikleri ve Allah'ın kendilerine kendi özel dilleri kıldığı şeye uygun olarak o dildeki sözlerden oluşmaktadır. Allah bunu kendi kelamıyla açıkça ifade etmektedir: **“Biz, hiç bir peygamberi kendi kavminin dili dışında göndermedik ki, onu onlara açıklasın”**(İbrahim / 14:4). Allah, Musa'yı İsrailoğullarına İbranice ile göndermiş ve o da Allah'ın ezeli ve ilahi kelamını İbranice anlatmıştır. Yani, Allah, İsa'yı Süryani diliyle göndermiş, o da Allah kelamını kendi dillerinde anlatmıştır. Allah Hz.Muhammed'i de Arap diliyle göndermiş, o da ezeli ve ilahi Allah kelamını kavmine kendi konuşma biçimleriyle anlatmıştır. Şimdi Arapların dili İbranceden farklıdır. Süryanicde bu ikisinden farklıdır. Ama ezeli ve ilahi Allah kelamı içeriği birdir, aynıdır ve değişmez”¹³

Ebu Hanife ise bu konuda şunları söylüyor: **“ Namazda okunması vacip olan: Allah'ın zatı ile kaim bir sıfat olan Allah kelamına delalet eden lafızlar ve ibretleri, öğretleri, tercip ve terhipleri, hamdü senaları ve tazimları ihtiva etmiş olması bakımından Kur'an'dır. Yoksa Arapça lafızlarından dolayı değildir”**. (Kelimeleri Arapça diye Kur'an denmiyor ,Allah kelamına delalet etmesi bakımından Kur'an deniyor). Buna delaletin manası ise bir dilin kelimeleri ile başka bir dilin kelimeleri arasında fark yapmaz. Allah Taala şöyle buyuyor: **“ O, yani Kur'an öncekilerin kitaplarındadır** (Şuara /26:18-19). Yine buyuyor:**“Bu öncekilerin suhuflarında, İbrahim ve Musa'nın Suhuflarında da böyledeir”**(el-A'la/87:18,19) Bilindiği üzere onların kitaplarında bu lafızlarla değildi, ama manaları birdi...”Ebu Hanife diyorki “Arapçasına Kur'an adı verilmesi Allah kelamına delalet etmesi itibariyledir, bu mana kelamın hakikati olan bir vasıftır. Onun içindir ki, bu

¹³ Bkz.Rudi Paret, **Kur'an Üzerine Makaleler** çeviri, Ö.Özsoy, Ankara,1995, s., 83-84 .

vasfi(sifati) kastederek Kur'an mahluk değildir diyoruz. Yoksa Arapça ibaresini kasdederek böyle demiyoruz. Delâletin manası Farsça tercümesinde de bulunur. Ona da Kur'an demek caiz olur.”**Biz O’nu şayet a’cemi=yabancı dilde bir Kur’an yap-sayıdık, Araba yabancı dilde Kur’an olur mu diyerekler-di,**”(Secde /32:44) ayeti bunu gösterir. Allah haber veriyor ki eğer O’nu Araptan başkasının diliyle ifade etseydi o da Kur'an olacaktı”¹⁴.

b)Vahiyin Korunma Süreci

Hız. Muhammed vahiyleri ilahi güç ile hafızasında saklıyordu ve gelen vahyi insanların anlayabilecekleri ve konuşulan dil ile ifade ediyordu. Ancak Peygamber vefat ettiğinde, vahiy bir araya getirilmemiş ve herhangi bir şekilde düzenlenmemiş olduğu da açıktır¹⁵. Zira Hz. Peygamber mesajını daha çok sözlü olarak duyurmuş ve son dönem istisna edilirse bunların kaydedilip kaydedilmediği de bilinmemektedir. Bunlara ilaveten bazı kişiler genel olarak kısa, kısmen de uzun bazı vahiy parçalarını ezberlemek yada bulabildikleri nesnelere yazmak suretiyle muhafaza altına almışlardı. İbadet etme maksatlı ezberleme hususunda temayüz eden bazı sahabiler, vahyi muhafaza deposu olarak görülmüşlerdir. Bunlar “**Kurra**” adıyla meşhur olmuşlardır. Kur'an-ı öğrenme ve öğretme görevi de bunlara verilmişti. Bu sahabilerin Kur'an-ı Rasûlullah”tan alış şekilleri de farklı idi. Bir kısmı bir kırâati /lafzı/lehçeyi öğrenirken, diğer bir kısmı da birden fazla kırâât / lehçe/ lafız ile ya da mensup oldukları kendi kabilelerinin lehçesiyle öğreniyorlardı. Zira Hz. Peygamber hayatı iken

¹⁴ İmam Muhammed es-Seybani (ö.189), **Kitabu'l-Usul**, takik, Ebu'l-Vefa el-Efgani, Beyrut, 1990, s., 39, s.el-Kâsâni, **Bedaiu's-Sanayi fi Tertibi's-Şerai**, tahkik, Ali Muhammed Muavvid ve Adil Ahmed, Beyrut, 1917, I, 527-532; es-Serahsi, **el-Mebsut**, Beyrut, 1989, I,37; İbnü'l-Hatîb, **el-Furkân**, Darü'l-Kütübi'l-İlmîye, Beyrut, ?, s.175-184.

¹⁵ Bkz., İbnü'l-Cezerî, **en-Nesr**, birinci tab ?, I/6; **Fihrist**, 27; **Buhari**, III/397; İbn Sa'd, **Tabakat**, II, 112-114. Ayrıca bkz: Nöldeke-Schwally, II/8-11, A.Jeffery, a.g.e., s.,7.ed-Dani, **el-Muknî'**, Dimeşk, 1940, s.,4.

Kur'an tilaveti sırasında zaman zaman bir kelimenin yerine başka bir kelimeyi kullanmada bir sakınca görmüyordu. Bu da Peygamberin vefatından sonra farklı metinlerin meydana gelmesine sebep oldu. Zaman geçince her “**kurra**” kendisinin okuduğu lafızların doğru olduğunu savunuyordu. Geleneksel görüşe göre, “**Kurra**”dan bir çok kişinin hicretin 12. yılında meydana gelen Yemâme savaşında ölmesi, zihinlerde Kur'an'ın kaybolma tehlikesi yaşanabileceğini, çare olarak ta Kur'an'ın yazılı hale getirilip kalıcı bir formda muhafaza edilmesi gerektiği fikrini doğurmuştur. H.Ömer'in israrı ve Hz.Ebu Bekrin emriyle Zeyd b. Sabit ilk defa Allah'ın vahiylerini, toplamaya başlamıştır. İzlediği yol ise; Vahiy hakkında hatırladıklarını, hafızalarında muhafaza ettikleri bilgileri sahabeden dinliyor ve Anlatılanların hepsini teker teker inceledikten ve iki şahit ile de onayladıkten sonra es-Suhuf denilen sayfaların üzerine geçiriyordu. Kur'an'ın ilk redaksiyonu da böylece yapılmış oldu ve tertip edile metin Halife Ebu Bekre teslim edildi,¹⁶ ondan da Hz.Ömer'e intikal etti. Ancak Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ömer'in halifeliği devrinde bu sayfalar yeni bir tanzim ve yeni bir yazmaya tabi tutulmadı. İslam'ın bu ilk döneminde bir çok **kurra**, Peygamber tarafından açıklanan vahyin yazılı bir şekilde toplanması gereğinden hareketle derleme işine girişmiştir¹⁷.

¹⁶ Bkz., İbn Nedim, **el-Fihrist**, Beyrut,1978,s., 45,46, es-Sicistani, **Kitabu'l-Mesahif**, tahk.A.Jeffery, Mısır, 1936,s. 50-88, es-Süyuti, **el-İtkan**,1935,?,s., 58, İbn Sa'd, **Tabakat**, Beyrut, 1957,III,226, Abdu's-Sabur Şahin,**Tarihu'l-Kur'an**, Kahire,1966,s.,126, 267, Yazar kaynak olarak, el-Kirmani'nin “Mektebetu'l-Ezher”de “Daru'l-Ulum Külliyesi” yazmalarında 224 numarada kayıtlı “**Şevazzu'l-Kiraeti vahtilafu'l-Mesahif**” in 144. varakını göstermektedir. Hz.Peygamber'in vefat etmeden önce Ali'ye, sedirin arkasında saklanmış, yaprak, ipek ve parsömen üzerine yazılmış vahiy materyalini bir nüsha haline getirerek halka sunmasını istemesi şeklinde bir olayın vuku bulduğuna inanan bir Şia geleneği vardır. YineHz. Ebubekir nüshasının özünü, bu saklı vahiy materyalinin oluşturduğu düşününenler de bulunmaktadır (kz., Arthur Jeffery, **Materials for the history of the text of the Kur'an**, Leiden,1937,s.,6).

¹⁷ es-Sicistani, **Kitabu'l-Mesahif**, s.,83-88, Süyuti, el-İtkan, Kahire,1935, I,58,2, ez. Zencani,**Tarihu'l-Kur'an**, Kahire,1935, s.,17,L.İ.Klimoviç, **Kur'an metninin oluşumu ve tertibi**, cev. M. K. Atik, KSÜ. İlahiyat Fak. Dergisi, sayı: 4, s., 144-148.

Bu derlemede yazılı metinler halkın arasında farklı lehçeler ve farklı varyantlar halinde dolaşıyordu ve vahiyle de özdeşleşmişti. Bu durum halkın arasında bazı ihtilaflara yol açtı. Bu da “**Kurra**”ya mahalli güçlü nüfuz kazandırdı. Bölge asabiyeti burada, her eyaletin kendi “**kurra**”sını desteklemesinde belirdi. Bu asabiyetin ardında yerel varlığı güçlendirme, Hz.Ömer'in başlatıp Hz.Osman'ın sürdürdüğü merkeziyetçiliğe yönelik zayıflatma ve devletin gücünü sınırlama da vardı. Ayrıca, geniş arazide yaşayan Müslümanlar arasında dini ve hukuki ehemmiyete sahip bu tür farklı metinlerin bu ortamda yayılması hem idarede hem de toplumda hoşa gitmeyen siyasi hadiselere sebep olabilirdi. Nitekim muhtelif beldelerde ortaya çıkan ihtilaflar ile “**kurra**”nın kendi bölgelerinde güçlü bir nüfuz kazanmaları, eyaletlerin kendi “**kurra**”sını desteklemeleri bunun bir delili idi. Bundan başka, İslam'ın ve halifeliğin büyük alanda yayılması ile farklı metinlerin ortaya çıkması gerek ibadette gerek kanun koymada ve gerekse yasaları hakim kılmada birtakım zorluklar çıkarabilirildi¹⁸.

Halifeliğin ilk devirlerinde muhtelif beldelerde ortaya çıkan ihtilaflar ve çok gergin olan sosyal ve siyasi şartlar neticesinde İranlı köle tarafından Hz.Ömer'in öldürülmesi (64 4) sonucunda yerine geçen Osman İbn Affan, farklı Kur'an metinleri yüzünden doğan tartışmalara son vermek ve “**kurra**”nın nüfuzuna ve anti merkeziyetçi yöneliše bir sınır koymak istedi. Bunun için de farklı senetleri saf dışı bırakıp, sabit bir Kur'an metnini cem etmek için harekete geçti. Kureyş kabilesinin Ümeyye soyundan varlıklı, muteber biri olan Zeyd b.Sabit başkanlığında, **Said** b. El-As, Mus'ab b. Sa'd b. Ebi Vakkas ve Abdullah b.Zübeyr'den oluşan bir komisyon kurdu ve bu komisyona Hz. Ebubekir döneminde yazılan, ondan da Hz. Ömer'e intikal eden ve Hz. Ömer'in de ölmeden önce kızı

¹⁸ A. Aziz Duri, **İlk Dönem İslam tarihi**, çev.H.Yücesoy, İstanbul,1991, s., 99-100.

Hz. Hafsa'ya emanet ettiği nüshayı Hafsa'dan alıp ondan yararlanarak (Rivayetler bu konuda farklılık arz etmektedir. Hafsanın nüshayı vermeyi kabul ettiği rivayet edildiği gibi, ölünceye kadar nüshayı vermekten imtina ettiği, cenazesine defnedildikten sonra evinden alınıp komisyona verildiği, daha sonra da Mervan b. Hakem tarafından bu sahifelerin yakılıp yok edildiği de rivayet edilmektedir) Kureş lehçesini esas alan bir **İmam Mushaf** yazmaları talimatını verdi. Komisyon, tümü olmasa da bazı şahislarda bulunan Allah'ın Vahiplerini içeren metinlerini bir araya getirilerek, Kur'an'ın Zeyd b. Sabit tarafından tertip olunmuş birinci nüshası ile mukayese edilerek, tüm Müslümanlar nezdinde kabul görecek Kureş lehçesine dayalı standart bir nüsha hazırladı. Bu nüsha Medine, Mekke, Basra, Küfe ve Şam gibi önemli merkezlere gönderildi ve Halifenin emriyle zorla veya gönüllü olarak toplanmış orijinal kuran sahifeleri / metinleri yakıldı/ yok edildi. Yakılan bu metinler her zaman birbiriyile de uygun gelmiyor, farklılıklar arz ediyordu. Medine, Mekke, Basra, Küfe ve Şam merkezlerinde benimsenen nüshalar arasında ciddi lafiz farklılıklar vardı¹⁹

Hz . Osman tarafından yapılan uygulama ise lehçe farklılıklarını ortadan kaldırmanın yanında, “**kurra**”nın nüfuzuna ve anti merkezi yöneliše bir sınır koyarak İslam birliğini gerçekleştirmenin önemli dini-siyasi bir adımı idi.

Hz. Osman'ın, farklı nüshaları yok edip Medine nüshasını resmileştirmesi akabinde bazı “**Kurra**” Osman'ın bu giri-

¹⁹ İbn Ebu Davud, **Kitabu'l-Mesahif**, s.,10; İbn Nedim, **el-Fihrist**, Beyrut,? s.,37, el-Kurtubi, **Camiu'l-Beyan**, tahk., Muhammed b.İbrahim,Muhammed Hamid, Kahire, Daru'l-Hadis, 1994, I, 771-72;el-Hûî, **el-Beyan fi Tefsiri'l- Kur'an**, Bağdat, 1989, s., 274-275; İbn Ebu Davud'un **Kitabu'l-Mesahif** sayfa 83'te Ebubekir b. Ayyaş'tan (ö.194 h.) alıntıladığı ifadeye göre; Sahabeden bir çok kişinin, kendilerine ait vahiy netinleri vardi fakat bunlar, bu kişilerin ölümü ile kaybolmuştur. Aynı gerçek “**el-Harfü'l-Evvel**”e tekrar tekrar gönderme yapılmasıyla da delillendirilmektedir. Bununla, Osman metninin, Peygamber zamanında mevcudiyeti bilinen bir okunuştan farklı bir okunuşu içermesi durumu kastedilmektedir.(A.Jeffery, a.g.e.,s.8)

şimine şiddetle karşı koydu. Ümmet içerisinde hilafet makamı ve diğer konularda meydana gelen siyasi çekişmelerin de yaygın olması, Zeyd b. Sabit'in Allah'ın vahiylerinden ibaret metinleri toplaması hakkında birtakım itirazların, ileri geri konuşmaların patlak vermesi sonucunda, diğer şahıs metinlerinin ve kopyalarının ortaya çıkmasına sebep oldu. Nitekim Humus ve Şam halkın Mikdad b. Al-Asved'in, Kûfe halkın Abdullah b. Mes'ud'un, Basra halkın Ebu Muse'l-Eş'arî'nin, Suriye halkın genelde Ubey b. Ka'b'in nüshalarını kabullendikleri bilinmektedir. Bu Mashafların çoğu Osman'ın cem ettirdiği nüshadan önceki döneme aittir. Bunlardan biri beklide en önemlisi de Abdullah b. Mes'ud nüshasıdır.²⁰

Abdullah b. Mesud'un Kıratı ve Musahafının Güvenliliği Hakkındaki Rivayetler

Abdullah İbn Mes'ud, İslam'a sonradan giren kimselere yeni şekillenmeye olan Kur'anî vahyi eğitim yoluyla öğretebilecek kimselerin en yeteneklisi olduğunu, yine Abdullah İbn Mes'ud'un, daha deve çobanlığı yapan genç bir delikanlı iken, Hz.Peygamberin bizzat kendi ağızından yetmiş süre öğrendiğini, mukaddes vahyi Mekke sakinlerine ilk ifşa eden sahabeye olduğunu, Hz. Muhammed'in ashabına "Kurâni kendilerinden ög-

²⁰ **Fihrist** 36'da "İhtilafî'l-Mesahif" hakkında pek çok eser zikredilmektedir. İbn Amir (118h.), el-Ferrâ (ö.207h.), Halef b. Hişam (ö.229h.), el-Medâimi (ö.231h.), el-Varrâk ve Muhammed b. Abdurrahman bu eserlerin bazlarının yazarlarıdır. Yine Ebu Hatim'e (ö.248h.) ait olarak zikradilen(**Fihrist**, 54) ve el-Kisai'den gelen bir "**Kitabu İhtilafi Mesahifi Ehli Medine ve Ehli Kufe ve Ehli Basra**" adlı bir eser kayıtlıdır. Yine Muhammed b. Isa el-İsbahani'ye ait (ö.253h.) "**Kitabü'l-Mesahif ve'l-Hicâ**" adlı bir eser zikredilmektedir. Bütün bunlara ilaveten İbn Miksam'a (ö.362h.) ait "**Kitabü'l-Mesahif**" adında bir eserden söz edilmektetir (**fihrist** 49) fakat meshur üç Mesahif kitabı, İbn Davud (ö.316h.), İbn Enbari (ö.327h.) ve İbn Eşte el-İsbahani'ye (ö.360h.) ait olanlardır. İbn Ebu Davud'un sayfa 83'te Ebubekir b. Ayyâş'tan ö.(194h.) alıntıladığı ifadeye göre; Sahabeden bir çok kişinin, kendilerine ait vahiy netinlerivardı fakat bunlar, bu kişilerein ölümü ile kaybolmuştur. (kz., Arthur Jeffery, **Materials for the history of the text of the Kur'an**, Leiden,1937,s.,1, ayrıca bkz., İbn Ebu Davud, "**Kitabu'l-Mesahif**" sayfa 81-91. sayfalarda sahabе ve tabiinden pek çok zevatın kitabu'l-mesahifinden söz edilmektedir.

renmelerini tavsiye ettiği dört kişiden biridir” dediğini yukarıda zikretmiştik. Şimdi ise onun musahafini ve kıratını korumada verdiği mücadeleyi ve haklılığını ifade eden rivayetleri burada özet olarak vermek istiyoruz:

Humeyd b. Malik rivayet ediyor: İbn Mesud'un şöyle dediğini duydum: “Şüphesiz mushafıma suikast yapıldı. Kim mushafi kaçırıp saklayabilirse aşırsın. Çünkü Allah Kur'an'da şöyle buyuruyor: **“ Her kim emanete hıyanet eder ve kamuya ait olanı gizlerse, kıyamet günü onun vebaliyle / sakladığı ile gelir”**(Al-i İmran / 3:161). Ben Resulullah'tan yetmiş süre ezberledim. Zeyd b. Sabit ise küçük bir çocuktu. Ben Resulullahtan aldığımı(emaneti) ortaya koyuyorum.”

Mushafların yırtılması emredildiğinde Abdullah şöyle dedi: “Ey insanlar, Mushafları saklayın, şüphesiz kim saklar, muhafaza ederse, kiyamet günü sakladığıyla gelir. Kiyamet gününe siz den birisinin getireceği en iyi emanet sakladığı mushaftır. Kim mushafi saklayabilirse saklasın”. Humeyd b. Malik Abdullah b. Mes'ud'dan şu haberi rivayet ediyor: Mushaflarla ilgili emir verilince, bu durumu Abdullah b. Mes'ud kötü karşıladı sonra da: “Sizden kim mushafını koruya bilirse korusun, zira kim mushafını korursa kiyamet gününde o koruduğu Mushaf ile gelir”, sonra da “: Zeyd çocukken ben Resulullahtan yetmiş süre öğrendim”, dedi.

A'meş Ebû Vail'den rivayet ediyor: İbn Mesut minberde bize bir konuþma yaparak şöyle dedi: “Kim mushafını saklar korursa, kiyamet günü onunla gelir. Mushaflarınızı saklayın, bana Zeyd b. Sabit'in kiratıyla okumamı nasıl emredersiniz. Zeyd kakülliyeyle çocuklarla gelirken ben, Resulullah'tan yetmiş küsür sure öğrendim. Kasem ederim ki, Kur'an'ın ayetlerinin ne için indiğini bilirim. Allah'ın kitabını benden daha iyi bilen birisini bilmiyorum. Sizlere diyorum ki, Allah'ın kitabını benden daha iyi bilen, uzlete çekilmiş kişinin gittiği bir yer bilsem oraya mutlaka giderdim”. Ebu Vail dedi ki, minberden

indiğinde bir toplulukla birlikte oturdum, söylediklerine hiç kimse karşı çıkmadı.

Şakik'ten rivayetle Abdullah şöyle dedi: "Kim bir şey saklayıp gizlerse, kiyamet günü onu yüklenip gelir." Bir tek kıraat üzere okumamı bana kim emrediyor. Resulullah'tan yetmiş küsür süre ezberledim. Peygamberin ashabı benim Allah'ın kitabını en iyi bilenleri olduğumu bilirler. Allah'ın kitabı bini benden daha iyi bilen birisinin olduğunu bilsem, mutlaka ona giderdim". Şakik dedi ki, Peygamberin ashabından oluşan bir halkada oturdum, onlardan birisinin bu konuşmadan dolayı İbni Mesut'u ayıpladığını ve ona karşı çıktığını duymadım".

Mushaflara olanlar olunca, Abdullah b. Mesut şöyle dedi: "Allah'tan başka ilah yoktur. İndirilen bütün sürelerin ne zaman indiğini ve ne için indiğini bilirim. Şayet sizin bana varolduğunu söylediğiniz, uzlete çekilmiş Allah'ın kitabı benden daha iyi bilen birisini bilseydim mutlaka ona giderdim".

Ebu Sait el-Ezdi, Abdullah b. Mesut'un şöyle dediğini naklediyor: "Zeyd b. Sabit Müslüman olmadan önce, Resulullah bana yetmiş süre öğretti ben de onları ezberledim".

Abdullah b. Utbe'den rivayet ediyor: Abdullah b. Mesut, Mushafların yazılmasındaki Zeyd b. Sabit'in konumunu hoş karşılamadı ve şöyle dedi: "Ey Müslümanlar, Mushafları çoğaltan komiteden onu azledin, oraya başkası geçer. Kasem ederim ki, (Zeyd, b. Sabit'i kastederek) o babasının sulbünde kafir iken ben müslümandım. Abdullah b. Mesut şunu da söyledi: "Ey Kufe halkı (veya ey Irak halkı) sahip olduğunuz Mushafları saklayın ve onları muhafaza edin. Çünkü Allah şöyle buyuruyor(Al-i İmran / 3: 161) " Her kim emanete hıyanet eder ve kamuya ait olanı aşırır gizlerse, kiyamet günü onun vebaliyle / aşırlığıyla gelir", Allah'ın huzuruna sakladığınız mushaflarla çıkışın." Zühri şöyle dedi: "Bana, bu konuşmada Abdullah b. Mesut'un, Resulullah'ın arkadaşlarından ileri gelenlerini kötülediği söylendi. Şüphesiz, Peygamber'le olan uzun yıllar şahsi

yakınlığı onun hadis ve Kur'an'a dair görüşlerine bu prestiji temin etmiştir".

Abdullah b. Mes'ud'un Mushafına yönelik sert ifadeler kullananları ve hatta sansür koyanların biri de Haccac b. Yusuf es-Sakafi'dir. İbnü'l-Esir'in "**el-Kamil Fi't-Tarih**" adlı eserinde şu haberi vermektedir: "Mushaflarla ilgili tartışmaların sürdüğü bir sırada Haccac b. Yusuf şunları söyledi: "Ey insanlar, Allah'a yemin ederim ki, size şu kapıdan çıkışmanızı emretsem ve siz de emrime karşı gelseniz ozaman kanınızı dökmek benin için helal olur. Abdullah b. Mes'ud'un kıratını okuyan bir kişi görürse onun boynunu vururum ve onun kıratını mushafından domuzun kürek kemiği ile de olsa kazırım"²¹

Osman mushafına aykırı olan kendi kıratının sıhhatine yönelik sansür ve propagandaya karşı şu sert ifadeyi kullanır: "Bir takım yetkisiz adamlar, kendi kendilerine Kur'an'da tasarrufa kalkıştılar." Diğer bir rivayette: "Zeyd b. Sabit kafir bir adamın sulbündeyken, ben müslümamdım." O halde, nasıl olur da İbn Mes'ud'un doğrudan doğruya aslı kaynaktan aldığı kıraat Zeyd b. Sabit'in kıratının arkasına atılır"?²² Kaynaklar, İbn Mes'udu, talebelerine ve cemaatine mushafını yaymak, okutmak ve tefsir etmek için gayret sarfettiğini yazmaktadır. Yine onun mushafını Hz. Osman'a teslim etmemekte direnmesi neticesinde dövüldüğünü ve hatta bu darb sonucu olduğunu bazı kaynaklar yazmaktadır²³

Abdullah b. Mes'ud'un Mushafı

Abdullah b. Mes'ud, Mushafını ne zaman oluşturmaya

²¹ A.g.e., IV, 95.yılı olayları bölümü, 1.baskı, 1349 ?.

²² Bkz., İbn Maca, "**Kitabu'l-Mukaddime**", bab, 11; İbn Ebi Davud, "**Kitabu'l-Mesahif**," s.13 ve devamı; ez-Zehebi, "**Siyeru E'lami'n-Nubela**," Kahire, 1955,s.,339; "**Tezkiratu'l-Huffaz**," Beyrut, Daru'l-Kütübül-İlmiyye, 1998, I, 16-18; İbnü'l-Cezeri, **Tabakatu'l-Kurra**, Neşr: G. Bergstraesser, Misir, 1932,I, S.458-59.

²³ es-Şehristani, **el-Milel Ve'n-Nihal**, 1347 ?, s.I, 64-65; Bkz. Abdu's-Sabur Şahin, **Tarihu'l-Ku'r'an**, Kahire, 1966, s.136.

başladığı hususunda her hangi bir bilgiye sahip değiliz. Şurası açıktır ki Peygamber hayattayken vahiy toplamaya başlamıştır ve Kufe'ye tayin edilip orada bir Ku'r'an otoritesi olarak kabul edildiği günlerde bunları bir mushaf haline getirmiştir. Her halükarda, Hz. Osman tarafından resmi cem işlemi yapılma- dan önce onun mushafının orada kullanımında olduğunu ve Kufe'lilerce takip edildiğini görüyoruz. Osman resmi nüshayı Kufe'ye gönderip diğer bütün mushafların yakılmasını emretti- günde İbn'ü Mes'ud, resmi nüshanın, kendisi Müslüman iken o daha inkarcıların belinde olan, yeni yetme bir genç tarafından yapıldığını söyleyerek olması gerekenin kendi mushafının ter- cih edilmesi olduğunu iddia etti ve kendi nüshasını vermeyi reddetti. Bununla da kalmayarak, Osman mushafına aykırı olan kendi kıratının sıhhatine yönelik sansür ve propagandaya karşı da şu sert ifadeyi kullandı: "Bir takım yetkisiz adamlar, kendi kendilerine Kur'an'da tasarrufa kalkıştılar."²⁴

Tarihi bilgiler gösteriyor ki, iki sahabinin(İbn Mes'ud ve Ubey b.Ka'b) kıraatları genel mânâda ihtilafların en şiddetlisi olarak zuhur etti. Hatta bu ihtilaflar bazı sûrelerin Kur'an'a alınıp alınmamasına kadar vardı. İlk Müslüman tabakanın en büyük öğretmenlerinden olan Abdullah İbn Mes'ud ile Ubey b. Ka'b, Peygamber'e atfedilen onları görevlendirdiğiyle ilgili riva- yetlerle Kur'an metninin otoriterleri ünvanını almaları onların kıratlarının doğruluğuna neden oluyordu. Hz.Muhammed (s.a.v) Übeyy'i de vahiy katılığıne seçmişti. Cebraîl'in de şehadetyle sahabenin en iyi Kur'an bileni (kurra) seçilmişti. Bu, onun hakkında şahid olarak yeterliydi. İslam'a sonradan giren kimselere yeni şekillenmeye olan Kur'anî vahyi eğitim yoluyla öğretebilecek kimselerin en yetkili iki isminin Kur'an metninin tertibinde görev verilmemesi ve görüşlerine itibar edilmemesi ihtilfların bertaraf edilmesini değil daha da yaygınlaşmasına imkan vermişti. Zira bu mushaf sorunu karşısında

²⁴ Kitabu'l-Mesahif, s., 13-25.

Kufe'liler arasında belirgin bir görüş ayrılığı göze çarpmaktadır. Bir gurup Hz. Osman tarafından gönderilen yeni nüshayı kabul ederken büyük çoğunluk İbn'ü Mes'ud'un, o zamanlar Kufe mushafi olarak kabul edilen mushafını takip etmeye devam etmesidir²⁵.

İbn'ü Nedim (ö.377) Fihrist'inde 39. sayfada el Fadl b. Şazan'a (ö.280 den önce) dayanarak Abdullah İbn. Mes'ud'a ait mushafın tertibini gördüğünden söz ederek, ona ait Kur'an'ın sıralamasını şöyle vermektedir:

2,4,3,7,6,5,10,9,16,11,12,17,21,23,26,37,33,28,24,8,19
 ,29,30,36,25,22,13,34,35,14,47,31,9,16,11,12,17,21,23,26,37,
 33,28,24,8,19,29,30,36,25,22,13,34,35,14,47,31,39,(40bis46,
 39,(40bis46)40,43,41,46,45,44,48,57,59)40,43,41,46,45,44,48
 ,57,59),32,50,65,49,67,64,63,62,61,72,71,58,60,66,55,53,51,5
 2),32,50,65,49,67,64,63,62,61,72,71,58,60,66,55,53,51,52,54,
 69,56,68,79,70,74,73,83,80,76,756,77,78,81,82,88,87,92,89,8
 5,84,96,90,93,94,86,100,107,101,98,91,95,104,105,106,102,9
 7,103,110,108,109,111,112.

Burada olmayan sureler 1., 15., 18., 20., 27., 42., 99., 113., 114. surelerdir. İbn Aşta'dan rivayet edilen el A'meş'den ve İbn'ü Mesud okulunun diğer öğrencilerinden nakillerde bulunan Cerir b. Abdu'l Hamid'e dayanan bu açıklamaya göre liste şöyledir :

2,4,3,7,6,5,10,9,16,11,12,18,17,21,20,23,26,37,33,22,2
 8,27,24,8,19,29,30,36,25,15,13,34,3,14,38,47,31,39,40,43,41,
 42,46,45,44,48,59,32,65,68,49,67,64,63,62,61,72,71,58,60,66
 ,55,53,52,51,54,56,79,70,74,73,83,80,76,77,75,78,81,82,88,8
 7,92,89,85,84,96,90,93,86,100,107,101,98,91,95,104,105,106

²⁵ İbnü'l-Esir, a.g.e., III ,86-87; Kurtubi, I/53; A.Jeffery, **Materials for the history of the text of the Kur'an**, The Origins of the Koran, İbn Warraq, 1998, New York, 114-135; İbnu'l-Cezeri, **en-Nesr**, Beyrut, Daru'l-Kütübü'l-İlmiyye, 202, I, s.,32.

,102,97,99,103,110,108,109,111,112,94.

Meşhur Kur'an tarihçisi oryantalist Arthur Jeffery, "Materials for the history of the text of the Kur'an" eserinin 25-113. sayfalarında, Hz.Osman'ın cem ettirdiği İmam Musahaf ile Abdullah b.Mes'ud'un Mushafına ait farklı kiraatlerin / lafızların karşılaştırmasını İslami kaynaklara muracaat ederek yapmıştır. Bu çalışmamızda da da görüleceği üzerine Hz.Osman Mushafi ile Abdullah b.Mes'ud Mushafındaki lafız farklılıklarını, yukarıda Vahiy- lafız ilişkisinde açıklamaya çalıştığımız görüşlerimizi teyit eder mahiyettedir. A.Jeffery, ulaşabildeki kaynaklarda farklı kiraatlerin İbn Mesud'un mushafından geldiğinin bazen açıkça söylendiğini, çoğu kere sadece İbn Mesud'un kıratı (harf veya kiraat) olarak verildiğini nadiren de kiraatların İbn'ü Mesud'un talebelerinden geldiğinin söylendiğini yazmaktadır.

İbn Mes'ud Nüshası

SURE I

Ayetler arası	Abdullah İbn Mes'ud Nüshası	Hz.Osman Nüshası
4/3	ملك	مَالِكٌ
6/5	أرْسَتْنَا	إِهْدَيْنَا.
7/6	مِنْ	الَّذِينَ
7	غَيْرَ	غَيْرُ

SURE II

2/1	الكتاب تَنزِيلٌ	ذَلِكَ
7/6	عَشْوَةً - عَنْسِيَّةً	غَشَّاًوْهُ
9/8	يَخْدُونَ	يُخَادِعُونَ
14/13	بِشَّارَطِنَاهُمْ	إِلَى شَيَاطِينِهِمْ
17/16	فَأَضَاءَتْ	فَلَمَّا أَضَاءَتْ
18/17	صُمًّا بُكْمًّا عُمْيًا	صُمًّ بُكْمًّ عُمْيًّا
20/19	يَحْتَفِظُ	يَحْكِفُ

20/19	كُلَّ مَا	كُلُّ مَا
20/19	مَسْوِاً فِيهِ	مَسْوِاً فِيهِ
20/19	لَاذَهَبَ	لَاذَهَبَ
23/21	أَنْزَلْنَا عَلَى عَبْدِنَا	أَنْزَلْنَا عَلَى عَبْدِنَا
24/22	أَعْدَتْ - أَعْدَتْ	أَعْدَتْ
25/23	مُطَهَّرَاتٍ	مُطَهَّرَةٌ
26/24	مَا بِعُوْضَةٍ	مَا بِعُوْضَةٍ
26/24	يُضْلِلُ بِهِ كَثِيرٌ وَيَهُدِي بِهِ كَثِيرٌ	يُضْلِلُ بِهِ كَثِيرٌ وَيَهُدِي بِهِ كَثِيرٌ
26/24	مَا يُضْلِلُ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقُونَ	مَا يُضْلِلُ بِهِ إِلَّا الْفَاسِقُونَ
31/29	عَرَضُهُمْ	عَرَضُهُمْ
32/30	مَا أَعْلَمْنَا	مَا أَعْلَمْنَا
36/34	فَازْلَهُمَا	فَازْلَهُمَا
40/38	بِعَهْدِي	بِعَهْدِي
40/38	إِذْكُرُوا	إِذْكُرُوا
42/39	لَكَثُمُونَ	لَكَثُمُونَ
46/43	لَظَّلُونَ	لَظَّلُونَ
48/45	لَا يُؤْخَذُ	لَا يُؤْخَذُ
49/46	يَدْبِحُونَ	يَدْبِحُونَ
51/48	أَتَخْدِمُ	أَتَخْدِمُ
60/57	لَعْنُوا	لَعْنُوا
61/58	فَيَأْتُهَا	فَيَأْتُهَا
61/58	لُومَهَا	لُومَهَا
61/58	مِصْرًا	مِصْرًا
63/60	وَذَكَرُوا وَذَكَرُوا	وَذَكَرُوا وَذَكَرُوا
68/64	ادْعُ	ادْعُ
70/65	الْبَاقِرُ	الْبَاقِرُ
70/65	شَابَابٌ - يَشَابَابٌ - مَذْشَابٌ	شَابَابٌ
72/67	فَلَدَارَ الْمَدْ	فَلَدَارَ الْمَدْ
74/69	فَسَّا	فَسَّتْ
74/69	قَسْوَةٌ	قَسْوَةٌ
83/77	لَعْلُونَ	لَعْلُونَ
83/77	حَسَنًا	حَسَنًا
83/77	لَوْلَوْا - ثَوْلَوْا عَنْهُ	لَوْلَيْمٌ
83/77	قَلِيلٌ	قَلِيلًا
85/79	طَوْيقًا	فَرِيقًا
85/79	وَإِنْ يُؤْخُذُوا تَقْدُوْهُمْ	وَإِنْ يُؤْخُذُوا تَقْدُوْهُمْ
85/79	مِنْ يَعْلَمُ	مِنْ يَعْلَمُ
87/81	أَفْكَلَ مَا	أَفْكَلَما
89/83	مُصَدَّقًا	مُصَدَّقٌ
96/90	بِمُرْجَحِهِ	بِمُرْجَحِهِ
100/94	نَبَدَةٌ	نَبَدَةٌ
100/94	عَاهَدُوا	عَاهَدُوا
101/95	مُصَدَّقًا	مُصَدَّقٌ

102/96	هُمْ بِضَارِّينَ	
104/98	رَاعُونَا - أَرْعُونَا	رَاعَنَا
105/99	وَلَا الْمُشْرِكُونَ	وَلَا الْمُشْرِكِينَ
106/100	مَا نَسَخَ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُسِخَهَا نَجِي بِمَثْلِهَا بَخْرٌ مِنْهَا أَوْ مِثْلِهَا	مَا نَسَخَ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُسِخَهَا نَجِي بِمَثْلِهَا بَخْرٌ مِنْهَا أَوْ مِثْلِهَا
108/102	سَلَّ	سُلَّ
111/105	يَهُودِيًا أَوْ تَصْرِانِيًّا	هُودًا أَوْ تَصْرَانَى
114/108	خَافِقُونَ	خَافِقُونَ
119/113	وَلَنْ تُسْأَلَ	وَلَا تُسْأَلُ
123/117	لَا نُعْنِي	لَا ظَرِى
124/118	الظَّالِمُونَ	الظَّالِمِينَ
127/121	يَقُولُونَ رَبَّنَا	رَبَّنَا
128/122	أَرَهُمْ مَنَاسِكَهُمْ وَتَبْ عَلَيْهِمْ	أَرَدَنَا مَنَاسِكَنَا وَتَبَ عَلَيْنَا
132/126	أُوصَى	وَوَصَّى
132/126	يَا بَنَى	يَا بَنَى
137/131	بِمَا	بِمِثْلِ مَا
139/133	أَحَاجِجُنَا	أَحَاجِجُنَا
144/139	فِتْلَةٌ	شَطَرَةٌ
148/143	وَلَكُلٌّ جَعَلَنَا قِيلَةً بِرْضُونَهَا	وَلَكُلٌّ وَجْهَهُ هُوَ مُوَلِّيهَا
149/144	فَوَالٌ	فَوْلٌ
150/145	أَيْمَنًا	حَيْثُ مَا
158/153	أَنْ لَا	أَنْ
158/153	بَطْوَافَ	بَطْوَافَ
158/153	يَنْطَوِعُ بَخْرٌ	تَنْطَوِعُ خَيْرًا
159/154	بَيْنَهُ	بَيْنَهُ
162/157	يُبَرُّونَ	يُبَرُّونَ
177/172	لَيْسَ الْبَرُّ تَحْسِينٌ - لَا أَنْ تَحْسِينَ أَنَّ الْبَرَّ - لَا الْبَرُّ	لَيْسَ الْبَرُّ
177/172	تَلَاقَاءٌ	قُلْ
177/172	بَأْنَ	أَنْ
177/172	وَالْمُؤْفِنَ	وَالْمُؤْفِنَ
177/172	بِعَهْدِهِمْ	بِعَهْدِهِمْ
178/173	الْعَصَاصُ	الْعَصَاصُ
178/173	فَائِلَيْغَ	فَائِلَيْغَ
184/180	أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ	أَيَّامًا مَعْدُودَاتٍ
184/180	أُخْرَى	أُخْرَى
184/180	تَنْطَوِعُ بَخْرٌ	تَنْطَوِعُ خَيْرًا
187/183	الرُّؤُوثُ	الرَّفَقُ
191/187	وَلَا يُقْتَلُوْهُمْ عَنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّىٰ يُقْتَلُوْكُمْ فِيهِ فَإِنْ قُتْلُوكُمْ	وَلَا يُقْتَلُوْهُمْ عَنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّىٰ يُقْتَلُوْكُمْ فِيهِ فَإِنْ قُتْلُوكُمْ
196/192	أَقْمُوا	أَقْمُوا
196/192	لِلْبَيْتِ . وَالْعُمْرَةُ إِلَى الْبَيْتِ	وَالْعُمْرَةُ لِلْهِ
197/193	فَلَا رَفَقٌ وَلَا فُسُوقٌ وَلَا جَدَانٌ	فَلَا رَفَقٌ وَلَا فُسُوقٌ وَلَا جَدَانٌ

197/193	وَخَيْرُ الرَّادِ الْقَوَىٰ	فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ
198/194	مِنْ رَبِّكُمْ فِي مَوَاسِيمَ الْحَجَّ	مِنْ رَبِّكُمْ
198/194	لَا جَنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ فِي مَوَاسِيمَ الْحَجَّ فَابْتَغُوا حِينَئِذٍ وَمَنْ نَاجَرَ فَلَا إِنْ	لَا جَنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِنْ رَبِّكُمْ
202/198	نَصِيبٌ مِمَّا كَسَبُوا	لِمَنِ اتَّقَىَ اللَّهُ
203/199	لِمَنِ اتَّقَىَ اللَّهُ	وَيَسْتَشْهِدُ اللَّهُ
204/200	وَيَسْتَشْهِدُ اللَّهُ	ظَلَالٌ
210/206	ظَلَالٌ	أَنْ يَاتِيهِمُ اللَّهُ وَالْمَلَائِكَةُ فِي ظَلَالٍ مِنْ لَعْنَامٍ
210/206	فُضْنَاءُ الْأَمْرِ	فُضْنَاءُ الْأَمْرِ
212/208	رُزْيَتْ	رُزْيَتْ
213/209	أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ فَاخْتَلَفُوا	أُمَّةٌ وَاحِدَةٌ
213/209	عَلَى الْإِسْلَامِ عَثَّهُ مِنَ الْحَقِّ	فِيهِ مِنَ الْحَقِّ
214/210	وَرَزَلُوا حَتَّىٰ يَقُولُ الرَّسُولُ وَرَزَلُوا مَرَزَلُوا وَيَقُولُ -	وَرَزَلُوا حَتَّىٰ يَقُولُ الرَّسُولُ
217/214	عَنْ قِتَالٍ	قِتَالٌ
219/216	كَثِيرٌ	كَثِيرٌ
219/216	أَكْثَرٌ	أَكْثَرٌ
222	يَنْطَهِرُونَ	يَنْطَهِرُونَ
226	الْأَوَّلُونَ	الْأَوَّلُونَ
226	فَأُوْلَئِنَّ فِيهِنَّ	فَأُوْلَئِنَّ
228	بِرَدَهُنَّ	بِرَدَهُنَّ
229	يَخَافُوا إِلَّا أَنْ يُخَافُوا أَنْ لَا يُعْلَمُوا حُقُوقَ - ثَخَافُوا	يَخَافُوا
233	يَكْمَلُ الرَّضَاعَةُ	يَكْمَلُ الرَّضَاعَةُ
233	تُضَارَّ	تُضَارَّ
233	وَعَلَى الْوَارِسِ مِثْلُ ذَلِكَ	وَعَلَى الْوَارِسِ مِثْلُ ذَلِكَ
236/237	مَا لَمْ تَمْسُوْهُنَّ	مَا لَمْ تَمْسُوْهُنَّ
237/238	تَجَامِعُهُنَّ	تَجَامِعُهُنَّ
238/239	وَالصَّلَاةُ	وَالصَّلَاةُ
240/241	وَالَّذِينَ يَوْقُونَ مِنْكُمْ وَبَذْرُونَ كُتُبَ عَلَيْكُمُ الْوَصِيَّةُ لَا زُوْجَكُمْ	وَالَّذِينَ يَوْقُونَ مِنْكُمْ وَبَذْرُونَ لِلْمُسْلِمَاتِ
241/242	لِلْمُطْلَقَاتِ	لِلْمُطْلَقَاتِ
249/250	إِلَّا قَلِيلٌ	إِلَّا قَلِيلٌ
253/254	مِنْ بَعْدِهِنَّ	مِنْ بَعْدِهِنَّ
255/256	الْقَيْمُ	الْقَيْمُ
255/256	وَسَعَ كُرْسِيَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضُ	وَسَعَ كُرْسِيَّهُ
257/259	الْطَّاغُوتُ	الْطَّاغُوتُ
259/261	وَهَذَا شَرَابُكَ لَمْ يَسْسَنْ . هَذَا طَعَامُكَ وَشَرَابُكَ لَمْ يَسْسَنْ	وَشَرَابُكَ لَمْ يَسْسَنْ
259/261	فَيْلَ أَعْلَمُ	فَيْلَ أَعْلَمُ

260/262	فَيْلَ أُولَمْ - فَالْ فَحْدُ - فَيْلَ فَحْدُ	فَالْ أُولَمْ
260/262	فَصْرُهُنَّ	فَصْرُهُنَّ
266/268	عَذَابٌ	أَعَذَابٌ
267/269	لَمَمُوا	لَمِيمُوا
267/270	تَعْمَضُوا	تَعْمَضُوا
271/273	فَيَعْمَمُ مَا	فَيَعْمَمًا
271/273	بِكَفْرٍ وَ	وَبِكَفْرٍ
275/276	لَا يُؤْمِنُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ - يَوْمَ الْقِيَامَةِ الْمَسْ	لَا يُؤْمِنُونَ
279	فَأَيْقَنُوا	فَأَيْقَنُوا
280	ذَا	ذُو
280	فَنَاطَرُوهُ - فَنَظَرَهُ	فَنَاظَرَهُ
280	مَيْسُورٌ	مَيْسِرٌ
280	تَصَدَّقُوا	تَصَدَّقُوا
281	تُرْدُونَ	تُرْجَحُونَ
282	فَتَذَكَّرُهَا الْأُخْرَى	فَتَذَكَّرُ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى
282	يُضَارُ	يُضَارَ
283	وَإِنْ كُلُّمْ عَلَى سَقَرٍ وَلَمْ	كَلِّمْ عَلَى سَقَرٍ وَلَمْ
283	كُلَّبَا	كَلِّبَا
284	يَقْعُرُ - وَيَعْدَبُ - يُعَذَّبُ	يَقْعُرُ
285	وَأَمْنَ الْمُؤْمِنُونَ	وَالْمُؤْمِنُونَ
285	كُلُّبِهِ وَفَاقِهِ وَرَسُلُهِ	كُلُّبِهِ وَرَسُلُهِ
285	وَيَقْرُفُونَ . مُفَرِّقٌ	مُفَرِّقٌ

SURE III

2/1	الْقَوْمُ ،	الْقَوْمُ ،
3/2	نَزَلَ	نَزَلَ
7/5	وَإِنْ تَأْوِيلَهُ إِلَّا عِنْدَ اللَّهِ - وَإِنْ حَقِيقَةَ تَأْوِيلِهِ إِلَّا عِنْدَ اللَّهِ	وَمَا يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ
13/11	يَرَوْنَهُمْ	يَرَوْنَهُمْ
18/16	شَهَدَ اللَّهُ	شَهَدَ اللَّهُ
18/16	أَنَّ لَا	أَنَّهُ لَا
18/16	قَالِمًا	قَالِمًا
19/17	الْإِسْلَامُ	الْإِسْلَامُ
21/20	يَكْتُلُونَ النَّبِيَّنَ	يَكْتُلُونَ النَّبِيَّنَ
30/28	تَوَدُّ	تَوَدُّ
33/30	عَالَ مُحَمَّدٌ	عَالَ عُمَرَانَ
37/32	كُلُّ مَا	كُلُّمَا
39/33	فَنَادَاهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي بُيُشْرِكَ	فَنَادَاهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ يُصَلِّي فِي الْمَحْرَابِ
42/37	قَالَ	قَالَتْ
43/38	وَاسْجُدُوا وَارْكُعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ	وَاسْجُدُوا وَارْكُعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ
45/40	بُيُشْرِكِي	بُيُشْرِكِي
48/43	وَقَالَتْ - وَقَالَ	إِذْ قَالَتْ
	وَيَعْلَمُهُ	وَيَعْلَمُهُ

49/43	بَيَاتٍ - لَا يَأْتِيَاتٌ	بَيَاتٌ
49/43	فَأَنْجُخًا	فَأَنْجُخٌ فِيهِ
49/43	فَتَكُونُ	فَتَكُونُ
50/44	وَجْهُكُمْ بَيَاتٌ مِّنْ رَبِّكُمْ فَأَتَقْرَأُوا اللَّهُ لَمَا جَنَّكُمْ بِهِ مِنَ الْآيَاتِ وَأَطْعُونِي فِيمَا أَذْعُوكُمْ إِلَيَّهِ	وَجْهُكُمْ بَيَاتٌ مِّنْ رَبِّكُمْ فَأَتَقْرَأُوا اللَّهُ لَمَا جَنَّكُمْ بِهِ مِنَ الْآيَاتِ وَأَطْعُونِي فِيمَا أَذْعُوكُمْ إِلَيَّهِ
57/50	فَأَمَّا	وَأَمَّا
57/50	فَوْقَهُمْ	فَوْقَهُمْ
64/57	عَدْلٌ	سَوَاءٌ
73/66	إِنْ يُؤْتَى	أَنْ يُؤْتَى
73/66	عَدْنَ اللَّهِ	بِعَدِ اللَّهِ
74/67	يَخْصُّ	يَخْصُّ
75/68	تَائِمَةٌ	تَائِمَةٌ
75/68	بُوْفَهُ - أَوْتَى . وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ	بُوْدَهُ
79/73	ثَرْسُونَ	ثَرْسُونَ
80/74	وَلَنْ يَأْمُرُكُمْ	وَلَا يَأْمُرُكُمْ
81/75	الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ	النَّبِيُّونَ
81/75	مُصَدَّقًا	مُصَدَّقٌ
91/85	لَوْ	وَلَوْ
92/86	بَعْضَ مَا	مَمَا
101/96	يَتَلَى	يَتَلَى
104/100	وَالِّيَكُنْ	وَالِّيَكُنْ
104/100	الْمُنْكَرُ وَأَوْلَانِكُ وَأَوْلَانِكُ	الْمُنْكَرُ وَأَوْلَانِكُ
105/101	جَاءَهُمْ	جَاءَهُمْ
111/107	يُصَرُّوْا	يُصَرُّوْنَ
118/114	بَدَا	بَدَتْ
120/116	يُصِيبُكُمْ قُرْحٌ	تَمَسَّسُكُمْ
121/117	تُبُوْيِءُ لِلْمُؤْمِنِينَ	تُبُوْيِءُ الْمُؤْمِنِينَ
122/118	وَلِيَهُمْ	وَلِيَهُمَا
133/127	وَسَارُوْا	وَسَارُوْعُ
144/138	رُسُلٌ	الرُّسُلُ
146/140	فَيَلَّ	فَيَلَّ
146/140	رَبِيْوَنَ	رَبِيْوَنَ
156/150	بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ	بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
161/155	يَغْلُ	يَغْلُ
169/163	فَتَلَوْا	فَتَلَوْا
171/165	وَأَنَّ اللَّهَ	وَأَنَّ اللَّهَ
172/166	الْقُرْحُ	الْقُرْحُ
175/169	يُحَوْقِمْ	يُحَوْقِمْ أُولِيَاءُ
181/177	سَنَكَبْ	سَنَكَبْ
181/177	يَقُولُونَ	قَالُوا

181/177	يَقُولُ , يَقُولُ لَهُمْ , يَقُولُ لَهُمْ	تَقُولُ
187/184	وَإِذَا حَدَّ أَرْبَعَةٍ مِّنَ الظِّنَّةِ أَوْثَى الْكِتَابَ	وَإِذَا حَدَّ اللَّهُ مِيقَاتَ الظِّنَّةِ أَوْثَى الْكِتَابَ
187/184	مِنْ أَفْهَمِهِمْ , الَّذِينَ أَوْثَى الْكِتَابَ التَّأْبِيْنَ	لِتَبَيَّنَهُ
188/185	فَمَنْ أَثَى فَاجْحَشَهُ فَعَلَيْهِ .	بِمَا أَثَى
	فَلَا تَحْسِبُهُمْ	فَلِيَّا

SURE IV

1	سَائِلُونَ	سَائِلُونَ
1	وَبِالْأَرْحَامِ	وَبِالْأَرْحَامِ
6/5	أَحْسَنْتُمْ - أَحْسَنْتُمْ - أَحْسَنْتُمْ	أَسَّلَمْ
6/5	رَشِداً	رُشِداً
9/10	ضِعَافَةً - ضِعَافَى	ضِعَافَا
10/11	{ إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ طَلَمَا إِلَمَا وَمَنْ يَأْكُلْ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ طَلَمَا فَإِنَّمَا يَأْكُلُ يَأْكُلُونَ فِي طُولِنِيمَ نَارًا وَسَيَصْلُونَ سَعِيرًا	الْفَاجِشَةُ
15/19	بِالْفَاجِشَةِ	وَالَّذِينَ يَأْتِيَانِاهُ
16/20	وَالَّذِينَ يَعْلَوْنَهُ	وَلَا أَنْ تَعْضُلُوهُنَّ
19/23	وَلَا أَنْ تَعْضُلُوهُنَّ	أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاجِشَةٍ
20/24	أَنْ يَقْحِسْنَ مُبَيِّنَةً	قُنْطَارًا
23/27	اللَّاءِ	الْأَتَى
23/27	وَرَبِّيَّنَكُمُ الْأَىٰ دَخْلُمْ بِأَمْهَاتِهِنَّ	وَرَبِّيَّنَكُمُ الْأَىٰ دَخْلُمْ بِأَمْهَاتِهِنَّ
24/28	وَالْمُحْصَنَاتُ	وَالْمُحْصَنَاتُ
24/28	أَجْلَ لَكُمْ . (و)	وَأَجْلَ لَكُمْ
24/28	مُبَهِّنَ إِلَى أَجْلِ مُسَمِّيٍّ	مُبَهِّنَ
25/30	أَحْصَنَ	أَحْصَنَ
34/38	فَالصَّالِحُونُ قَانِتَاتُ حَافِظَاتُ لِلْغَيْبِ .	فَالصَّالِحُونُ قَانِتَاتُ حَافِظَاتُ لِلْغَيْبِ . اللَّهُ
34/38	وَالْأَتَىٰ	وَالْأَتَىٰ
34/38	فَاصْلُحُوا إِلَيْهِنَّ وَالْأَتَىٰ	الْمَضَاجِعُ
37/41	الْمَضَاجِعُ	بِالْبُخْلِ
40/44	بِالْبُخْلِ	ذَرَّةٌ
43/46	ذَرَّةٌ	سُكَارَىٰ
43/46	سُكَارَىٰ	سُكَارَىٰ
43/46	مِنَ الْغَيْطِ , مِنْ عَيْطِ	مِنَ الْغَيْطِ
43/46	نَسَاءُكُمْ	النِّسَاءُ
43/46	فَأَمُوا	فَتَبَمُّوا
46/48	مِنَ الَّذِينَ	مِنَ الَّذِينَ
53/56	فَإِنَّمَا لَا يُؤْتُونَ , يَأْتُونَ	فَإِنَّمَا لَا يُؤْتُونَ
55/58	صَدَّ	صَدَّ
56/59	كُلَّ مَا	كُلَّمَا
57/60	سَدَّخَلَمْ	سَدَّخَلَمْ
59/62	وَالِّي الرَّسُولُ.	وَالرَّسُولُ
60/63	بِهَا	بِهِ
66/69	قَلِيلٌ	قَلِيلٌ

	فسوفٌ يُؤتيمه	فسوفٌ يُؤتيمه
74/76		أَخْرَجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقُرْبَىِ الظَّالِمُ أَهْلُهَا
75/77	أَخْرَجْنَا مِنْ هَذِهِ الْقُرْبَىِ الظَّالِمُ أَهْلُهَا	
79/81	وَإِنَّا كَثَنَاهَا عَلَيْكَ وَأَرْسَلَنَاكَ - وَإِنَّا قَدْ رَمَّهَا عَلَيْكَ وَأَرْسَلَنَاكَ - وَإِنَّمَا فَضَّلَّهَا عَلَيْكَ وَأَرْسَلَنَاكَ	
81/83	بَيْتٌ طَافِقَةٌ مِنْهُمْ (يا محمد)	بَيْتٌ طَافِقَةٌ مِنْهُمْ
84/86	مِنْ بَأْسٍ	بَأْسٍ
84/86	يَكْفَى	يَكْفَى
88/90	رَكْسَهُمْ	أَرْكَسَهُمْ
91/93	رُكْسُوا ، رُكْسُوا	أَرْكَسُوا
92/94	وَمَا يَكُونُ	وَمَا كَانَ
92/94	يَنْصَدِّقُوا	يَنْصَدِّقُوا ،
92/94	مُتَّابِعَاتٍ	مُتَّابِعَينَ ،
94/96	مُؤْمِنًا	مُؤْمِنًا
95/97	الْفَاعِدُ	الْفَاعِدُونَ
95/97	الضَّرَرِ	الضَّرَرِ ،
103/104	إِسْقَرَرَمْ	أَطْمَأْنَشْ
109	عَنْهُ	عَنْهُمْ
114	فسوفٌ يُؤتيمه	فسوفٌ يُؤتيمه
128/127	أَنْ أَصْلَحَا - أَنْ صَالَحَا	أَنْ يُصْلِحَا
129/128	كَأَلَّهَا مُعَافَةً	كَالْمُعَافَةِ
135/134	غَنِيٌّ أَوْ فَقِيرٌ	غَنِيًّا أَوْ فَقِيرًا ،
142/141	بُرَوْنَ	بُرَائُونَ ،
143/142	مُذَبِّذِينَ ،	مُذَبِّذِينَ
146/145	وَسَيِّئُتْ	وَسَوْفَ يُؤْتَهُ
152/151	سُوْتِيْهُمْ	سُوْفَ يُؤْتِيهِمْ
157/156	شَبَّةٌ	شَبَّةٌ ،
162/160	وَالْمَقِيمُونَ	وَالْمَقِيمُونَ
166/164	لَكُنَ اللَّهُ ،	لَكُنَ اللَّهُ ،
176/175	أَنْ لَا تَنْضِلُوا	أَنْ تَنْضِلُوا ،

SURE V

1	أَحَلْتُ لَكُمْ بَهِيمَةً	أَحَلْتُ لَكُمْ بَهِيمَةً
2	أَمَّى الْبَيْتِ الْحَرَامَ	أَمَّى الْبَيْتِ الْحَرَامَ
2/3	حَلَّلْتُمْ	حَلَّلْتُمْ
2/3	يَجْرِيْمَكُمْ	يَجْرِيْمَكُمْ
2/3	إِنْ يَصُدُّوكُمْ	أَنْ صُدُّوكُمْ
3/4	حُرْمَتْ	حُرْمَتْ
3/4	وَالْمَوْفُرَةُ	وَالْمَوْفُرَةُ
3/4	وَالْمَطْبِحَةُ	وَالْمَطْبِحَةُ
3/4	وَأَكْلَ السَّبَّعَ - وَأَكْلَةُ السَّبَّعَ	وَمَا أَكَلَ السَّبَّعَ
4/6	مُكَلِّبِينَ	مُكَلِّبِينَ ،
6/9	فَانِمُوا	فَانِمُوا
31/34	أَعْجَزْتُ	أَعْجَزْتُ

38/42	وَالسَّارِقُونَ وَالسَّارِقَاتُ.	وَالسَّارِقَةُ وَالسَّارِقُ
38/42	أَيْمَانُهُمَا	أَيْدِيهِمَا
48/52	شَرِيعَةٌ	شِرْعَةٌ
52/57	يَسْرَارُ عُونَ	يُسَارِ عُونَ
54/59	غُلَظَاءٌ	أَعْزَاءٌ
54/59	الْكُفَّارُ	الْكَافِرُونَ
55/60	مَوْلَائِكُمْ	وَلِيُّكُمْ
55/60	وَالَّذِينَ يَقْمِنُونَ	الَّذِينَ يُقْمِنُونَ
57/62	مِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا	وَالْكُفَّارُ
60/65	مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَأَخْضَبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقَرَدةَ وَالْخَازِيرَ وَخَنَّابِرَ - وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ	مَنْ لَعَنَهُ اللَّهُ وَأَخْضَبَ عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقَرَدةَ وَالْخَازِيرَ
64/69	بُسْطَانٌ - بُصْطَانٌ - بُسْطَانٌ	مَبْسُوطَانٌ
	كُلُّ مَا	كُلُّمَا
67/71	مِنْ رَبِّكَ إِنَّ عَلَيْا مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ	مِنْ رَبِّكَ
69/73	يَا أَيُّهَا	إِنَّ
69/73	وَالصَّابِرُونَ ، يَا أَيُّهَا	وَالصَّابِرُونَ
70/74	كُلُّ مَا	كُلُّمَا
79/82	يَتَّهُونَ	يَتَّهَاهُونَ
89/91	عَدَدَتِ الْأَيَّامُ	عَقْدَتِ الْأَيَّامَ
89/91	أَيَّامٌ مُتَتَابِعَاتٍ	أَيَّامٌ
95/96	مِثْلُ فَجَرٍ أُوَدٍ	فَجَرَاءٌ مِثْلٌ
107/106	الْأَوَّلِينَ	الْأَوَّلِيَانَ
114	تَكُونُ	تَكُونُ
115	قَالَ سَأَتَرَّلَهَا	قَالَ اللَّهُ إِلَيْي مُنْزَلَهَا
118	فَعِيَادُكُ	فَإِنَّهُمْ عَيَادُكُ
118	الْغَفُورُ الرَّحِيمُ. الْعَرِيزُ الْغَفُورُ	الْغَرِيزُ الْحَكِيمُ

SURE VI

16	يَصْرُفُ اللَّهُ	يُصْرَفُ
19	وَأَنَا	وَالَّذِي
23	وَمَا كَانَ فَتَنَّهُمْ ، تُمَّ مَا كَانَ	تُمَّ لَمْ تَكُنْ فَتَنَّهُمْ
25	وَقَرًا	وَقَرًا
27	فَلَا تَكْدِبَ	وَلَا تَكْدِبَ
50	مَلَكٌ	مَلَكٌ
52	بِالْغُداوَةِ	بِالْغُداوَةِ
56	ضَلَالٌ	ضَلَالٌ
57	يَقْضِي بِالْحَقِّ	يَقْضِيُ الْحَقَّ
	أَسْرَعَ	خَيْرٌ
61	يَوْقَاهُ	تَوْقَةٌ
63	خِفْفَةٌ	خُفْفَةٌ
71/70	نَرِدٌ	نَرِدٌ
71/70	اسْتَهْوَاهُ الشَّيَاطِينُ	اسْتَهْوَاهُ الشَّيَاطِينُ

71/70	أَتَيْنَا - أَتَيْنَا	بِئْنَا -
93	أَخْرُجُوا	يَقُولُونَ أَخْرُجُوا
	الْهُوَانُ	الْهُوَانُ
94	شَفَاعَةً كُمُّ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ لَكُمْ	شَرَكَاءَ كُمُّ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ لَكُمْ
	شَفَاعَةً -	شَفَاعَةً -
	نَطَعَ مَا بَيْنَكُمْ	نَطَعَ مَا بَيْنَكُمْ
95	فَالِيقُ الْحَبَّ	فَلَاقُ الْحَبَّ
99	نُخْرُجُ مِنْهُ حَبَّاً	يَخْرُجُ مِنْهُ حَبَّاً
	جَنَّاتٍ	جَنَّاتٍ
	أَنْظَرُوا	أَنْظَرُوا
100	وَجَعَلُوا اللَّهَ شَرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلْقَهُمْ	وَجَعَلُوا اللَّهَ شَرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلْقَهُمْ
	خَافُهُمْ.	خَافُهُمْ.
105	وَلَيَقُولُوا ، (و)	وَلَيَقُولُوا ، (و)
105	دَرَسْتَ	دَرَسْتَ
105	لِلنَّبِيَّةِ	لِلنَّبِيَّةِ
109	وَمَا يَشْعُرُهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ.	وَمَا يَشْعُرُهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ -
111	فُبْلًا	فُبْلًا
125	يَصَدُّ	يَصَدُّ
136/137	لِشَرَكَائِهِمْ	لِشَرَكَائِهِمْ
138/139	حَرْجٌ	حَرْجٌ
139/140	خَالِصَةٌ ، خَالِصَةٌ	خَالِصَةٌ
139/140	فِيهَا سَوَاءٌ	فِيهَا شُرَكَاءُ
145/146	بَطَعَمَةٌ ، تَطَعَمَةٌ	بَطَعَمَةٌ
145/146	أَهْلٌ بِهِ لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ	أَهْلٌ بِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ
148/149	لَوْ شَاءَ	لَوْ شَاءَ
153/154	وَإِنَّ هَذَا صَرَاطِي	وَإِنَّ هَذَا صَرَاطِي
	صَرَاطِي	صَرَاطِي
154/155	الَّذِي أَحْسَنَ	الَّذِي أَحْسَنَ
158/159	بَعْضُ آيَاتٍ	بَعْضُ آيَاتٍ
159/160	فَرَفُوا	فَرَفُوا

SURE VII

20/19	أَرْوَى.	رُوَى
23/22	فَلَّا رَبَّنَا ظلمَنَا أَنْفَسَنَا إِنْ مُّتَعْفِرُ لَنَا وَتَرْحَمَنَا	فَلَّا رَبَّنَا أَنْفَسَنَا إِنْ مُّتَعْفِرُ لَنَا وَتَرْحَمَنَا
26/25	خَيْرٌ	ذَلِكَ خَيْرٌ
34/32	أَجَلُهُمْ	أَجَلُهُمْ
38/36	إِذَا دَنَارُكُوا ، إِذَا أَنْزَلُكُوا	إِذَا الدَّارُكُوا
40/38	وَالْجَمَلُ الْأَصْفَرُ - الْجَمَلُ	الْجَمَلُ
40/38	الْجَمَلُ - الْجَمَلُ	الْجَمَلُ
40/38	سَمٌ	سَمٌ
40/38	الْخِيَاطِ	الْخِيَاطِ
47/45	فَلَيْتَ	صُرْقَتْ

57/55	تُسْرِا	يُسْرًا
105/103	أَنْ - يَأْنِ	عَلَى أَنْ
127/124	يَذْرَكَ	يَذْرَكَ
127/124	إِلَهَكَ	ءِالْهَكَ
128/125	بُورَّهَا	بُورَّهَا
128/125	الْعَاقِبَةُ	الْعَاقِبَةُ
137/133	يَعْمَلُ	يَصْنَعُ
145/142	بِأَحْسَنَهَا	بِأَحْسَنَهَا
148/146	حَلَّيْهِمْ	حَلَّيْهِمْ
149/148	رَبَّنَا	رَبَّنَا
154/153	صَبَرَ	سَكَتَ
170/169	إِنَّ الَّذِينَ اسْتَمْسَكُوا	وَالَّذِينَ يُمْسِكُونَ
171/170	وَذَكَرُوا	وَذَكَرُوا
187	بِهَا	عَنْهَا

SURE VIII

1	يَسْأَلُوكَ عَنِ الْأَنْفَالِ	يَسْأَلُوكَ عَنِ الْأَنْفَالِ
1	فِيمَا تَسْأَلَنَّمْ بِيَنْكُمْ	بِيَنْكُمْ
2	قَرْقَتْ	وَجَلتْ
6	بَيْنَ	لَيْنَ
14	هَذَا	ذَلِكُمْ
19	وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ	وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ
25	لَتُصَبِّيْنَ - أَنْ تُصَبِّيْ	لَا تُصَبِّيْنَ
27	لَا تَخُولُوا	لَخُولُوا
38/39	تَنْهُوا - لَهُمْ - لَكُمْ	لَتَنْهُوا
42/43	بِالْعُدُوَّةِ الْعُلَىٰ وَهُمْ بِالْعُدُوَّةِ السُّقْلَىٰ	بِالْعُدُوَّةِ
57/59	فَشَرَدْ	فَشَرَدْ
59/61	لَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ سَبَقُوا - أَنَّهُمْ سَبَقُوا	لَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا

SURE IX

İbn Mesud'un mushafında bu sure besmele ile başlamaktadır.

7	لَيْسَ لِلْمُشْرِكِينَ	كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ.
7	عَاهَدْ عَاهَدْ عَنْدَ اللَّهِ وَلَا نِيمَةٌ	عَاهَدْ
8	نِيمَةٌ	نِيمَةٌ
21	يُبَشِّرُهُمْ	يُبَشِّرُهُمْ
28	عَالَةٌ	عَالَةٌ
37	يُضْلِلُ	يُضْلِلُ
37	رَبِّنَ لَهُمْ سُوءٌ	رَبِّنَ لَهُمْ سُوءٌ
38	تَنَاقْلَمْ	أَنَاقْلَمْ
47	رَادَكْمْ	رَادُوكْمْ
51	هَلْ يُصَبِّيْنَا - يُصَبِّيْنَا	لَنْ يُصَبِّيْنَا
54	تَنَقْبَلَ	تَنَقْبَلَ

61	أَذْنُ خَيْرٍ وَ رَحْمَةً	أَذْنُ خَيْرٍ
61/62	رَحْمَةٌ	رَحْمَةٌ
81/82	بِأَنْ قَعَدُوا خَفَّ	بِمَقْدِهِمْ خَلَفٌ
106/107	غُفْرَرُ رَحِيمٌ	عَلِيهِ حَكِيمٌ
107/108	لَمَنْ حَارَبَا	لَمَنْ حَارَبَ
109/110	فَانْهَارَ بِهِ فَوَانِدَةٌ	فَانْهَارَ بِهِ
110/111	وَلَوْ فَطَعْتُ قُلُوبُهُمْ - وَلَوْ فَطَعَتْ قُلُوبُهُمْ	أَنْ نَقْطَعَ قُلُوبُهُمْ
111/112	بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ	بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ
112/113	الثَّابِتُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّابِخُونَ السَّابِخُونَ الرَّاكِبُونَ السَّاجِدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالثَّابُونَ وَالْحَافِظُونَ	الثَّابِتُونَ الْعَابِدُونَ الْحَامِدُونَ السَّابِخُونَ الرَّاكِبُونَ السَّاجِدُونَ الْأَمْرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَالثَّابُونَ وَالْحَافِظُونَ
117/118	مَا زَاغَتْ قُلُوبُ طَافِقَةٍ	مَا كَادَ يَرِيْعُ قُلُوبُ فَرِيقٍ
119/120	مِنْ	مَعَ
	الصَّالِقِينَ	الصَّالِقِينَ
122/123	مِنْ كُلٍّ طَافِقَةٌ مِنْهُمْ عُصَبَةٌ	مِنْ كُلٍّ فَرِيقٌ مِنْهُمْ طَافِقَةٌ
122/123	اَنْقَلُوا	رَجَعوا
126/127	لَا تَرْوُ - لَمْ تَرُوْ	لَا يَرُونَ
	مَرَّيْنِ تَمْ مِمْ يَتَوَبُونَ وَلَا هُمْ يَذَكَّرُونَ	مَرَّيْنِ تَمْ مِمْ يَتَوَبُونَ وَلَا هُمْ يَذَكَّرُونَ

SURE X

2	عَجَّبَ	عَجَّباً
4	حَقًا إِنَّهُ	حَقًا إِنَّهُ
4	بَدَا	بَدَّلُوا
11/12	لَعْضَنِي إِلَيْهِمْ أَجَلُّهُمْ	لَعْضَنِي إِلَيْهِمْ أَجَلُّهُمْ
16/17	لَا اَنْذِرْنَكُمْ - لَا اَنْزِرْنَكُمْ	لَا اَنْذِرْنَكُمْ
19/20	عَلَى الْهُدَى اُمَّةٌ وَاحِدَةٌ	اُمَّةٌ وَاحِدَةٌ
22/23	يُسِيرُّنَمْ	يُسِيرُّنَمْ
22/23	جَرِّيْنَ بِكُمْ	جَرِّيْنَ بِهِمْ
22/23	حِيطٌ	أَحِيطٌ
24/25	رَخْرَهَا	رَخْرَهَا
24/25	وَازِيَّتْ	وَازِيَّتْ
24/25	أَنَاهَا	أَنَاهَا
30/31	تَئَلُوا	تَئَلُوا
35/36	لَا يَهَدِي	لَا يَهَدِي
36/37	تَعْلُونَ	يَعْلُونَ
42/43	يَسْمَعُ	يَسْمَعُونَ
51/52	اَئْمَ إِذَا	اَئْمَ إِذَا مَا
58/59	فَاقْرَحُوا	فَالْيَرْحُوا
78/79	بَكَوْنَ	تَكَوْنَ
81	سِحْرٌ	السِّحْرُ
89	تَتَبَعَّا	تَتَبَعَّانَ

90	إِنَّهُ لَا إِلَهَ	الله لا إله
92	لِتُحْكِمَ	تُنْجِكَ
92	بِإِذْنِكَ - بِإِذْنِكَ	بِبِدْرِكَ
98	فَهُلْ	فلولا

SURE XI

12/15	إِلَيْهِ	عليه
12/15	جَاءَنَّهُ الْمَلَائِكَةُ	جاءَ مَعَهُ مَلَكٌ
13/16	بِسُورٍ	بعنتر سور
16/19	بَاطِلًا	باطل
25/27	قَوْمٍ هُمْ قَالُوا يَا قَوْمٍ	قومه
28/30		ءَاتَانِي رَحْمَةً مِنْ عَنْدِي
38/40	كُلَّ مَا	كُلُّما
41/43	مُجْرِيَهَا	محريها
41/43	مُرْسِيَهَا	مرسيها
44/46	وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتُوْتُ عَلَى الْجُودِيِّ.	وُقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتُوْتُ عَلَى الْجُودِيِّ.-
46/48	أَنْ تَسْأَلَنِي	فَلَا تَسْأَلْنِ
49/51	مِنْ قِبْلِهَا هَذَا الْقُرْآنُ.	منْ قِبْلِهَا هَذَا
57/60	يَسْتَخَافُ.	يسْتَخَافُ
57/60	تَضْرُوْهُ - تَنْفَصُونَهُ	تضرونه
71/74	قَائِمَةً وَهُوَ قَائِدُ - قَائِمَةً وَهُوَ جَالِسٌ	قائمة
72/75	شَيْخٌ	شيخاً
72/75	أَلَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ	الذ
74/77	بُجَادِلَنَا	بُجَادِلَنَا
78/80	السَّيَّاتِ	السَّيَّاتِ
81/83	وَلَقَدْ وَفَنَّا إِلَيْهِ أَهْلَهُ كُلُّهُ إِلَّا عَجُوزٌ	وَلَا يَلْقَتْ مِنْكُمْ أَحَدٌ
101/103	أَغْنَتِ	أَغْنَتْ
101/103	الَّتِي يَدْعُونَ	التي يَدْعُونَ
101/103	زَأْدُهُمْ	زَأْدُهُمْ
102/104	وَكَذَلِكَ	وكذلک
105/107	يَأْتِي	يأت
111/113	إِنْ كُلُّ إِلَّا.	وَإِنْ كُلًا لَمَّا
113/115	تُنْصَرُوا	تُنْصَرُونَ
116/118	بَقِيَّةٌ	بَقِيَّةٌ

SURE XII

8	عُصْنَةٌ	عُصْبَةٌ
10	مِنْهُمْ وَبَلَّكُمْ.	مِنْهُمْ
10	لَا تَقْتُلُوهُ وَاجْعُلُوهُ	لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَالْقَوْهُ
12	تَأْهُوْ وَتَلْعَبْ	يَرْمَعْ وَيَلْعَبْ

	تَتَضَلُّ	تَسْبِيْقٌ
17		
18	فَصَبَرَ حَمِيلٌ	
22	جَعَلَنَا حُكْمًا وَعِلْمًا	أَتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا
23	وَغَلَقْتُ أَبْوَابَهَا	غَلَقْتُ الْأَبْوَابَ
23	هُنْتُ	هُنْتَ
25	وَجَدَأ	أَفْجَيَا.
31	مَنْكًا	مُنْكًا
31	حَاسَ اللَّهُ - حَاسَنَا اللَّهُ - حَاسَنَ اللَّهُ - حَاسَنَ اللَّهُ	حَاسَ اللَّهُ
31	بَشَرٌ - بَشَرٍ - بَشَرَاءُ	بَشَرًا
33	أَصْبَ	أَصْبُ
35	عَنِي	حَتَّى
36	عَنِيَا	حَمْرًا
36	تَرِيدًا	خُبْرًا
43	سَنَابِلٌ	سُبُّلَاتٌ
47	فِي سُبُّلِهِ فَلَيْهِ أَبْقَى لَهُ	فِي سُبُّلِهِ
49	تَعَقِّبُرُونَ.	يَعْقِرُونَ
62	لِفَتَنَتِهِ	لِفَتَانِهِ
64	خَيْرُ الْحَافِظِينَ - أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ	خَيْرُ حَافِظَا
65	لَبَّيْ	لَبَّغِي
69	دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ إِذَا وَرَأَيْهُ أَخَاهُ	دَخَلُوا عَلَى يُوسُفَ إِذَا وَرَأَيْهُ أَخَاهُ
70	وَجَعَلَ	حَلَّ
70	فَإِنْ مُؤْدَنٌ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَخْرُجَ الْعِزْرُ	لَمْ أَذِنْ مُؤْدَنْ
71	عَلَيْهِ	عَلَيْهِمْ
72	صَوْغٌ	صَوَاعِ
76	كُلُّ عَالَمٍ - كُلُّ ذِي عَالَمٍ - كُلُّ ذِي عِلْمٍ عَالِمٌ	كُلُّ ذِي عِلْمٍ
77	فَأَسْرَهَا	فَأَسْرَهَا
83	لَا يَعْلَمُ أَنْ	عَسَى اللَّهُ أَنْ
87	فَضَلَلَ	رُوحٌ
88	فَأَوْقَفَ لَنَا الْكَيْلَ وَأَوْقَرَ رَكَابَنَا.	فَأَوْقَفَ لَنَا الْكَيْلَ
90	هَذَا أَخِي بَيْتِي وَبَيْتُهُ قُرْبَتِي	هَذَا أَخِي
96	جَاءَ النَّبِيُّ مِنْ بَيْنِ يَدَيِّ الْعَبَرِ	جَاءَ النَّبِيُّ
99/100	أَبْوَيْهِ وَإِخْرَتِهِ	أَبْوَيْهِ
101/102	أَثَيْنَ - عَلَمَنَ	أَثَيْنِي - عَلَمَنِي
105	وَالْأَرْضُ يَمْشُونَ - يَمْشُونَ عَلَيْهَا وَالسَّمَاءُ وَالْأَرْضُ أَيْثَانَ عَظِيمَانَ	وَالْأَرْضُ يَمْرُونَ
108	هَذِهِ	هَذِهِ
110	كُذُبُوا	كُذُبُوا

SURE XIII

قطاع	قطاع
4	يُسقِّيَهَا مِنْ مَاءٍ وَاحِدٍ وَيَقْضِيَ بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ
4	بِسْقَى بِمَاءٍ وَاحِدٍ وَنَفَصِّلُ بَعْضَهَا عَلَى بَعْضٍ
8/9	تَرِيدُ - بِرَيْدُ
10/11	وَمَنْ هُوَ سَارِبٌ
11/12	مَعَاقِبُ
14/15	يَدْعُونَ
14/15	فَلَدُّعُوا وَمَا دُعَاءُ
16/17	قَالُوا اللَّهُ قُلْ
16/17	أَقْحَمُ - أَقْحَمْ
19	أَقْمَنْ
26	يَقْرُرُ لَهُ.
26	سَيْسِطُ
30/29	وَمَا أَرْسَلْتُ مِنَ الرُّسُلَ وَأَنْزَلْتُ عَلَيْهِمْ مِنَ الْكِتَبِ إِلَّا يَلْعَغَةً فَوْهِمْ لَيَنْثُونَهَا عَلَيْهِمْ وَيَبْيَسُونَهَا لِهِمْ فَضَلَّ اللَّهُ
31/30	يَبْيَسُ
31	ذَارُهُمْ
33	صَدُّوا
35	مَقْنُلُ
36	وَالَّذِي أَنْزَلَنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ فِيهِ لِعَاتٌ مُخْتَلِفاتٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا يَفْرَحُونَ بِهِ وَمَنْهُمْ مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهِ وَالَّذِينَ يَعْرُفُونَ الْأَجْرَ وَيَوْمَئِنُونَ بِالْكِتَابِ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ هُوَ الْحَقُّ يُؤْمِنُ يَفْرَحُونَ بِهِ
38	مِنْ قَبْلِكَ فَاسْكَنَاهُمُ الْأَرْضَ
42	الْكَافِرُونَ

SURE XIV

إِذْ أَنْجَاكُمْ	آخر حكم	6
تَأَدَّنْ	فَالَّ	7
وَلَنْ	وَقَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ لَنْ	7
إِنْ عَذَابِي شَدِيدٌ	إِنْ لَعْنِي حَمِيلٌ (?)	7
إِنْ تَظْرِفُوا أَنْتُمْ	لَنْ كَفُرْمِ	8
عَادِ وَنَمُودَ	عَادًا وَنَمُودًا	9
عَاصِفٌ	عَصِيفٌ	18/21
أَصْلُهَا تَأَبَّتْ	ثَابَتْ أَصْلُهَا فِي الْأَرْضِ .	24/29
وَقَرْعَهَا فِي السَّمَاءِ	وَقَرْعَهَا فِي الْأَرْضِ	24/29
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ	وَجَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قُرَارًا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ	32/37
لَوَالَّدِي	لَوَالَّدِي	41/42

46/47	وَمَا كَانَ مَكْرُمٌ وَإِنْ كَادَ مَكْرُمٌ	وَإِنْ كَانَ مَكْرُمٌ تَعْشَى
50/51		

SURE XV

2	رِبَّاً	رِبَّاً
6	وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا.	وَقَالُوا
6	إِلَيْهِ	عَلَيْهِ
7	ثُرِبَنَا مَلَائِكَةً	ثَرِبَنَا بِالْمَلَائِكَةِ
14	لَظَّلُوا	فَظَّلُوا
15	سُحْرَتْ	سُكْرَتْ
17	لَعْنٌ	رَحْمٌ
51	وَأَعْلَمُهُمْ	وَبَنِيهِمْ
52	حِينَ.	إِذْ
53	تَوَاحِلَ - تَحَفَّ	تَوْجِلْ
53	تُبَشِّرُكَ	تُبَشِّرُكَ
54	تُبَشِّرُونَ	تُبَشِّرُونَ
56	مِنْ سَعَةِ رَحْمَةٍ	مِنْ رَحْمَةٍ
65	يَلْقَنَ.	يَلْقَنْ
66	وَقُلْنَا إِنَّ دَابِرَ	أَنَّ دَابِرَ
72	أَفِي سُكْرَاتِهِمْ يَعْمَهُونَ .	أَفِي سُكْرَاتِهِمْ يَعْمَهُونَ .
79	مُسْتَقِيمٍ.	مُبِينٍ

SURE XVI

9	مَذْكُمْ	مَذْهَبًا
11	بُخْرُجْ	بُيُّنْتَ
12	وَالرِّيَاحُ	وَالْجُوْمُ
19	يَعْلَمُ الَّذِي تُبُدِّؤُنَ وَمَا تَكْلُمُونَ وَالَّذِينَ	يَعْلَمُ مَا تُسْرُونَ وَمَا تُعْلِمُونَ
20	كَخَلُقُهُمْ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا	لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلُقُونَ
28/30	تَوَفَّاهُمْ	تَوْفَاهُمْ
37/39	يَهَدِي - بَيَهَدِي يَهَدِي	يَهَدِي
41/43	لِلْتَّوْبَةِ	لِلْتَّوْبَةِ
41/43	فَتَنُوا	ظَلَمُوا
43/45	بُوْحِي	بُوْحِي
48/50	عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ	عَنِ الْيَمِينِ وَالشَّمَائِلِ سُجَّدًا لِلَّهِ
51/53	إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ	إِنَّمَا هُوَ إِلَهٌ وَاحِدٌ
62/64	مُفَرَّطُونَ	مُفَرَّطُونَ
65/67	لَعْبَرَةٌ	لَا يَةٌ
66/68	شَقِيقُمْ	شَقِيقُمْ
67/69	نَمَرَاتِ الْأَعْنَابِ وَالْأَعْنَابِ تَنْخُدُونَ	نَمَرَاتِ النَّخِيلِ وَالْأَعْنَابِ تَنْخُدُونَ
		مِنْهُ سُكْرًا وَرِزْقًا حَسَنًا
69/71	يُصِرُّونَ	يُنَقْرُونَ
71/73	فُضَّلُوا بِرَادِينَ رِزْقُهُمْ عَلَى الَّذِينَ	بِرَادِي
		مَلَكُتُ أَيْمَانِهِمْ فَهُمْ فِيهِ شُرَكَاءُ

71/73	أَفِينَعْمَاءُ اللَّهُ هُمْ يَجْحَوُنَ	
73/75	مَنْ لَا يَرْزُقُهُمْ	مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا
75/77	هُلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ أَتَيْنَا رِزْقًا حَسَنًا	وَمَنْ رِزْقَاهُ مِنَا رِزْقًا حَسَنًا
76/78	يُوجَهُهُ - يُوجَهُهُ - يُوجَهُهُ	يُوجَهُهُ
77/79	خَبَرُ السَّاعَةِ.	أَمْرُ السَّاعَةِ.
80/82	حِينَ طَغَيْتُمْ	بِيَوْمٍ طَغَيْتُمْ.
81/83	ظَلَالًا يَأْوِيْكُمْ حِينَ مَسِيرُكُمْ وَوَقْتَ مَقِيَّكُمْ.	خَلَقَ ظَلَالًا
85/87	إِذَا	وَإِذَا رَأَءَ
85/87	الَّذِينَ ظَلَمُوا	الَّذِينَ ظَلَمُوا
86/88	شُرَكَاءُهُمْ فِي الظَّارِ	شُرَكَاءُهُمْ
86/88	شُرَكَاؤُنَا	هُوَلَاءُ شُرَكَاؤُنَا
96/98	لِلْجَنَّةِ	لِلْجَنَّةِ
97/99	(لِيُوْقِيْهِمْ)?	لِنَجْزِيْهِمْ
112/113	لِيَاسِ الْحَوْفِ وَالْحَوْفِ الْخُوفُ وَالْجُوعُ	لِيَاسِ الْجُوعُ وَالْحَوْفُ
115/116	حَرَمَ اللَّهُ.	حَرَمَ عَلَيْكُمْ
124/125	إِنَّا أَنْزَلْنَا السَّبَّتَ - إِنَّا أَنْزَلْنَا السَّبَّتَ	جَعَلْنَا السَّبَّتَ

SURE XVII

1	مِنَ الظَّلَلِ.	لَيْلًا
4	عَلَيْنَا	عَلَوْا
5	عَبَادًا	عَبَادًا
5	فَقَاعُوا أَثَارَ الدِّيَارِ	فَجَاسُوا خَلَلَ الدِّيَارِ
9	بَيْشِرُ.	بَيْشِرُ
23/24	وَوَصَّى.	وَقَضَى
23/24	إِنَّمَا يَبْلُغُنَ عِدَّكَ الْكَبِيرَ أَحَدُهُمَا أَوْ إِنَّمَا يَكْلِمُهُمَا	إِنَّمَا يَبْلُغُنَ عِدَّكَ الْكَبِيرَ أَحَدُهُمَا أَوْ إِنَّمَا يَكْلِمُهُمَا
37/39	فَرَحًا	مَرَحًا
38/40	سَيَّاتِ - خَيْرِهِ - سَيَّاتِهِ	سَيَّاتِ
44/46	سَبَّحَتْ - سَبَّحَتْ لَهُ الْأَرْضُ وَسَبَّحَتْ لَهُ السَّمَوَاتُ	سُسَيْحُ
47/50	مَا نَظَرْتُكُمْ تَتَبَعُونَ	إِنْ تَتَبَعُونَ.
57/59	نَذْعُونَ	يَذْعُونَ
57/59	رِبَّكَ	رَبِّهِمْ
57/59	أَقْرَبُ دَرَجَاتِ	أَقْرَبُ
59/61	مُبْصِرَةً	مُبْصِرَةً
60/62	فَتَنَةٌ لَهُمْ	لِلنَّاسِ فَتَنَةٌ
62/64	لِأَحْتِكَنَ	لِأَحْتِكَنَ
71/73	بِكَانِيهِمْ	بِإِمَّهِمْ

71/73	فَمَنْ أَهْدَى أُوتِيَ	فَمَنْ أُوتِيَ
71/73	فَأُولَئِكَ يُجْرِونَ حِسَابَهُمْ يَقْرَءُونَ	فَأُولَئِكَ يَقْرَءُونَ
76/78	يَلْبَوْا	يَلْبَوْنَ
85/87	أُوتُوا	أُوتِيُّمْ
93/95	ذَهَبَ.	زُحْرُفٍ
97/99	كُلُّ مَا	كُلُّمَا
106/107	فَرَقَاهُ - عَلَيْكَ	فَرَقَهُ
110	ثُخَافَتْ بِصَوْتِكَ وَلَا تَعَالَ بِهِ	ثُخَافَتْ بِهَا

SURE XVIII

1	عَوَاجًا بَلْ بَيْنًا	عَوَاجًا
2	بَيْشِرُ	بَيْشِرُ
5/4	مِنْ أَفْوَاهِهِمْ مَا لَهُمْ عَلَيْهَا مِنْ بُهْتَانٍ	مِنْ أَفْوَاهِهِمْ
11/10	عَدَدًا، (?)	عَدَدًا
16/15	مِنْ ذُونَ اللَّهِ - مِنْ ذُونَنَا	إِلَّا اللَّهُ
17/16	تَرْوِيرٌ	تَرَاوِرٌ
20/19	يَظْهَرُوا.	يَظْهَرُوا
21/20	بَنَاءً	بَنِيَّا
25/24	وَقَالُوا وَلَبُؤُوا	وَلَبُؤُوا
25/24	ثَلَاثَ مَائَةٍ سَنِينَ	ثَلَاثَ مَائَةٍ سَنِينَ
28/27	عَيْنَاتِكَ	عَيْنَاتِكَ
33/31	كُلُّ الْجَنَّاتِنَ أَتَى أَكْلَهُ - كُلًا	كُلًا الْجَنَّاتِنَ أَتَى أَكْلَهُ
38/36	لَكُنْ أَنَا إِلَّا إِلَهٌ أَهُوَ رَبِّي - لَكُنْ هُوَ اللَّهُ رَبِّي لَا إِلَهٌ إِلَّا هُوَ - لَكُنْ أَنَا هُوَ اللَّهُ رَبِّي	لَكَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي
45/43	نَذْرُوهُ - نَذْرِيهِ	نَذْرُوهُ
48/46	جِئْنُوكُمْ أَكْلَمُ الْأُولَى بِلْ زَعْمَنْ	جِئْنُوكُمْ أَكْلَمُ الْأُولَى بِلْ زَعْمَنْ
52/50	يَقُولُ لَهُمْ	يَقُولُ
53/51	مُلَاقُهَا	مُوَاقِعُهَا
55/53	وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءُهُمْ الْهُدَى وَيَسْتَغْفِرُونَهُ لِلَّهِ يُرِيدُونَ أَنْ تَأْتِيهِمْ وَمَنْ أَطْلَمَ مِمَّنْ ذَكَرَ	وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءُهُمْ الْهُدَى وَيَسْتَغْفِرُونَهُ لِلَّهِ يُرِيدُونَ أَنْ تَأْتِيهِمْ وَمَنْ أَطْلَمَ مِمَّنْ ذَكَرَ
57/55	فَمَنْ أَكْثَرُ ذَبَابَمَنْ ذَكَرَ	فِي أَذْانِهِمْ وَقُرَا
57/55	فِي أَذْانِهِمْ وَقُرَا وَعَلَى أَعْيُنِهِمْ غَطَاءٌ	فِي أَذْانِهِمْ وَقُرَا
59/58	بَلَّكَ الْفَرُونُ الْخَالِيةَ.	بَلَّكَ الْفَرَّى
63/62	أَرَأَيْتَكَ	أَرَأَيْتَ
63/62	إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكَرَهُ	إِلَّا الشَّيْطَانُ أَنْ أَذْكَرَهُ
73/72	قُولِي.	أَمْرِي
76/75	تَصْحِبَتِي.	تَصْحِبَتِي
77/76	لِيَقْضَنَ - لِيَقْضَنَ - لِيَقْضَنَ	لِيَقْضَنَ
77/76	لَتَخَذَنَ - لَاتَخَذَنَ	لَتَخَذَنَ
78/77	هَذَا الْفَرَاقُ بَيْنِي وَبَيْنَكَ.	هَذَا فَرَاقُ
79/78	سَفِينَةٌ صَالِحةٌ.	سَفِينَةٌ
80/79	فَخَافَ رَبَّكَ	فَخَافَ رَبَّكَ

86/84	حَامِيَةٌ	حَمْلَةٌ
94/93	قَالَ الَّذِينَ مِنْ دُونِهِمْ	قَالُوا
96/95	رَبِّرٌ	رَبِّرٌ
96/95	سَوَى	سَوَارِي
96/95	الْجَلَانِ	الصَّدَقَيْنِ
96/95	عَلَيْهَا	عَلَيْهِ
102	أَفْطَنَ	أَفْحَسَبَ
109	مَدَادًا	مَدَادًا
109	أَنْ نَفْضَنِي	أَنْ تَنْفَقَ
109	مَدَادًا	مَدَادًا

SURE XIX

2,3/1,2	ذَكْرُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الرَّحْمَنِ إِذْ نَادَاهُ زَكَرِيَاءُ نَدَاءَ حَقِيقَيَا	ذَكْرُ رَحْمَةِ رَبِّكَ عَبْدَهُ زَكَرِيَاءِ إِذْ نَادَهُ رَبَّهُ نَدَاءَ حَقِيقَيَا
7	بَشِّرُكَ	بَشِّرُكَ
8/9	عَنِّيَا.	عَنِّيَا
18	إِلَّا أَنْ تَكُونَ نَفِيَا.	إِنْ كُنْتَ نَفِيَا
19	لَهُبَ	لَاهُبَ
24	فَخَاطَطَهُمَا مِنْ تَحْتَهَا	فَنَادَاهُمَا مِنْ تَحْتُهَا
26	نَرِينَ	نَرِينَ
26/27	صَيَّاماً - صَمَداً	صَوْماً
27/28	وَجَاءَتْ بِهِ تَحْمِلَةٌ إِلَى قُوْمِهَا.	فَأَئْتَتْ بِهِ قُوْمَهَا تَحْمِلَةً
29/30	فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ مِنْ فِي الْمَهْدِ	فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ
31/32	دُمْتُ	دُمْتُ
34/35	قَالَ - قَالَ اللَّهُ - قَالَ - قَالُ اللَّهُ - قَالُوا اللَّهُ الْحَقُّ	قُولَّ
40/41	وَأَرْثُوا الْأَرْضَ	نَرَثُ الْأَرْضَ
42/43	وَآتَيْتَ	يَا آتَيْتَ
51/52	صَلَّيْقَا نَبِيَا	مُحْلِصًا وَكَانَ رَسُولًا نَبِيَا
58/59	يُلْتَى	تَلْتَى
58/59	بُكَّا	بُكَّا
59/60	الصَّلَوَاتِ	الصَّلَوةَ
60/61	سَيَدْخُلُونَ.	يَدْخُلُونَ
61/62	جَنَّةٌ	جَنَّتْ
64/65	يَنْتَرِزُونَ إِلَّا بِفُولِ.	يَنْتَرِزُونَ إِلَّا بِأَمْرٍ
66/67	سَاحِرٌ	لَسَوْفَ أَخْرَجَ
69/70	عَنِّيَا	عَنِّيَا
70/71	صَلِيَا	صَلِيَا
71/72	لَمَّا وَارَدُهَا	إِلَّا وَارَدُهَا
72/73	نَمَّ	نَمَّ
74/75	وَرِيَاءَ	وَرِعِيَا
75/77	وَإِنَّهُ يَعْلَمُ.	فَسَيَعْلَمُونَ
77/80	أَمَّا رَأَيْتَكَ يَا مُحَمَّدُ الَّذِي كَذَبَكَ وَجَحَدَ	أَفَرَأَيْتَ الَّذِي كَفَرَ بِآيَاتِنَا وَقَالَ

	بِأَيْتَنَا - أَفَرَأَيْتَ الَّذِي يَقُولُ إِذَا مِنْ لَوْتَنِ	
77/80	وَلَدًا	وَلَدًا
80/83	وَتَرَئُهُ مَا عِنْهُ وَيَأْتِيَنَا فَرْدًا لَا مَالَ لَهُ وَلَا وَلَدًا .	وَتَرَئُهُ مَا يَقُولُ وَيَأْتِيَنَا فَرْدًا
90/92	يَكَادُ السَّمَوَاتُ يَنْقَطِرُنَّ إِنْ يَكَادُ السَّمَوَاتُ لَتَصَدَّعُنَّ - السَّمَوَاتُ لَتَصَدَّعُ -	يَكَادُ السَّمَوَاتُ يَنْقَطِرُنَّ
93/94	إِلَّا أَنِ الرَّحْمَنَ لَمَّا آتَى الرَّحْمَنَ	إِلَّا آتَى الرَّحْمَنَ
97	لِبَيْتِنَا	لِبَيْتِنَا

SURE XX

1	ط	ط
2/1	أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ	أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ
2/1	لِتَشْفَعَ	لِتَشْفَعَ
15	أَخْفِيَهَا	أَخْفِيَهَا
15	أَكَادُ عَائِتَةً	أَكَادُ عَائِتَةً
16/17	مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا	مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا
17/18	وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ	وَمَا تِلْكَ بِيَمِينِكَ
21/22	سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا	سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا
31/32	أَشَدَّ	أَشَدَّ
42/44	وَلَا تَنْهَا	وَلَا تَنْهَا
44/46	فَقُولَاهُ	فَقُولَاهُ
45/47	يَقْرَطُ	يَقْرَطُ
46/48	قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَى	قَالَ لَا تَخَافَا إِنِّي مَعَكُمَا أَسْمَعُ وَأَرَى
48/50	تَحَوَّرَكُمَا وَأَرَى	تَحَوَّرَكُمَا وَأَرَى
48/50	إِنَّا قَدْ أَوْحَى إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَى مَنْ كَذَّبَ بِمَا	إِنَّا قَدْ أَوْحَى إِلَيْنَا أَنَّ الْعَذَابَ عَلَى مَنْ كَذَّبَ بِمَا
50/52	خَلْقُهُ	خَلْقُهُ
58/60	سُوْيٰ	سُوْيٰ
59/61	قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّيَّةِ	قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ الزِّيَّةِ
59/61	يُحْسِنُ النَّاسُ	يُحْسِنُ النَّاسُ
60,61/ 62,63	فَوْلَى فَرْعَوْنَ فَجَمَعَ كُبَّهُ ثُمَّ أَنِي قَالَ لَهُمْ مُوسَى وَيَلْكُمْ لَا تَقْرُبُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا .	فَوْلَى فَرْعَوْنَ فَجَمَعَ كُبَّهُ ثُمَّ أَنِي قَالَ لَهُمْ مُوسَى وَيَلْكُمْ لَا تَقْرُبُوا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا .
63/66	إِنْ ذَانِ إِلَّا سَاحِرَانِ	إِنْ هَذَا لَسَاحِرَانِ
69/72	كَيْدُ سَاحِرٍ	كَيْدُ سَاحِرٍ
69/72	حَيْثُ	حَيْثُ
72/75	لَنْ تُؤْتِرَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ	لَنْ تُؤْتِرَكَ عَلَى مَا جَاءَنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ
80/82	أَجْيَانِكُمْ	أَجْيَانِكُمْ
81/83	فِي جَلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي	فِي جَلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي
89/91	بَرَوْنَ	بَرَوْنَ

94/95	:	يَبْرُؤُمْ -
96	فَقَضَتْ قِصَّةً	فَقَضَتْ قِصَّةً
96	فَبَضَاتٍ مِنْ أَثَارِ الرَّسُولِ فَبَذَّلَهَا وَكَذَّلَهَا وَكَذَّلَهَا أَثَرَ فَرَّطَ الرَّسُولُ	فَبَضَاتٌ مِنْ أَثَارِ الرَّسُولِ فَبَذَّلَهَا وَكَذَّلَهَا وَكَذَّلَهَا أَثَرَ فَرَّطَ الرَّسُولُ
97	تُخَافِهُ	تُخَافِهُ
97	ظَلَّتْ	ظَلَّتْ
97	لِلْحَرَقَةِ	لِلْحَرَقَةِ
103	يَسَّاعُونَ.	يَسَّاعُونَ
113/112	يُحِبُّ - تُحِبُّ	يُحِبُّ
114/113	يُعْصِي إِلَيْكَ وَجْهُهُ	يُعْصِي إِلَيْكَ وَجْهُهُ
121/119	فَكَثُفَ عَنْهُ وَعَنْ رَوْجِهِ غَطَاءَهَا وَخَصَّا عَلَيْهَا	فَكَثُفَ مِنْهَا فَبَاضَتْ لَهُمَا سَوْءَاهُمَا وَطَفِقَا يَخْصِفَانَ عَلَيْهِمَا
122/120	لَمْ تَأْتِ عَلَيْهِ رِبْهُ وَهَدَى	لَمْ اجْتَهِدْ رِبْهُ فَقَابَ عَلَيْهِ وَهَدَى
123/121	وَأَمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ	فَامَّا يَأْتِيَنَّكُمْ
128	مِنْ	كَمْ
135	الصَّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ	الصَّرَاطُ

SURE XXI

4	فَلَرَبِّي يَعْلَمُ السَّرَّ	فَلَرَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ
5	بِالآيَاتِ الَّتِي أَرْسَلَ بَهَا الْأَوَّلُونَ	بِإِيَّاهِ كَمَا أَرْسَلَ الْأَوَّلُونَ
24	ذَكَرٌ مِنْ مَعِي	ذَكَرٌ مِنْ مَعِي
24	ذَكَرٌ مِنْ قَاتِلِي	ذَكَرٌ مِنْ قَاتِلِي
30/31	أَنَّ الْأَرْضَ وَالسَّمَاءَ	أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
31/32	لِلْأَرْضِ	فِي الْأَرْضِ
33/34	يَعْمَلُونَ	يَسْحُونَ
37/38	خَلْقُ الْعَجَلِ مِنَ الْإِنْسَانِ	خَلْقُ الْإِنْسَانِ مِنْ عَجَلٍ
43/44	مُنْثَثُهُمْ	نَصْرُهُمْ
43/44	وَلَا أَنْتُمُ مِنَ	وَلَا هُمْ مِنَ
47/48	أَنْتِنَا	أَنْتِنَا
79	فَعَمِّلُوهَا	فَهَمَّهُنَا هَا
80	لِيَحْصِنُوكُمْ	لِيَحْصِنُوكُمْ
82	مَنْ يَغْوِصُ لَهُ وَيَعْمَلُ عَمَلاً دُونَ ذَلِكَ	مَنْ يَغْوِصُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ
94	كُفَّرَ	كُفَّرَانَ
95	حَرَمٌ	حَرَامٌ
96	جَنَّ	جَنَبٌ
104	لِلْكِتَابِ	لِلْكِتَابِ

SURE XXII

2	بِسْكَرِي	بِسْكَارَى
5	فِي شَكٍ	فِي رَيْبٍ
5	مِئَمُّ مَنْ يُؤْوَى وَمِئَمُّ مَنْ يَكُونُ شَيْخًا وَمِئَمُّ مَنْ يُرَدُّ	مِئَمُّ مَنْ يُؤْوَى وَمِئَمُّ مَنْ يُرَدُّ

9	وَلِذِيقَةٍ	ولذيفة
11	وَالْآخِرَةَ	والآخرة
13	مِنْ	لمن
15	ثُمَّ لِيقطَعُ	ثم ليقطع
19/20	اَخْتَصَمُوا	اختصموا
22	كُلَّ مَا	كلما
27/28	يَأْتُونَ	يأتين
	مَعِيقٍ	عميق
31/32	تَهْوَى بِهِ الرِّيحُ	تهوى به الريح
35/36	وَالْمُقْبِيَ الصَّلَاةُ	ومقبى الصلاة
36/37	صَوَافِنَ . صَوَافِنَ بِالْجَيَالِ مَفْوَلَةً . صَوَافِنَ بِالْجَيَالِ مَعْفُولَةً .	صوافن . صوافن بالجيال مفولة . صوافن بالجيال معولة .
39/40	يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللهِ - قَاتَلُوا	يقاتلون في سبيل الله - قاتلوا
46/45	فَإِنَّهُ	فإنها

SURE XXIII

14	لَمْ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً وَعَصَنَا فَكَسَوْنَاهُ لَحْمًا لَمْ جَعَلْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَجَعَلْنَا الْعَلَقَةَ مُضْعَنَةً لَمَّا كَسَوْنَاهُ لَحْمًا	لَمْ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْعَنَةً فَخَلَقْنَا المُضْعَنَةَ عَلَقَمًا فَكَسَوْنَا الْعَلَقَمَ لَحْمًا
	أَشْتَأْنَاهُ شَعَّةً سَوَّا	أشْتَأْنَاهُ خَلْفًا
20	تَخْرُجُ الدَّهْنَ - تَخْرُجُ بِالدَّهْنِ	تَبْثِيتُ بِالدَّهْنِ
21	وَصِبْغُ الْلَّاْكِلِينَ	وَصِبْغُ الْاَكْلِينَ
21	فِي الطَّيْرِ وَالْأَنْعَامِ لِعِبْرَةٍ يُسْقِيكُمْ مَا فِي بُطُونِ الْأَنْعَامِ	وَإِنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لِعِبْرَةً
25	حَتَّى حِينَ	حَتَّى حِينَ
35/37	أَيَعْدُكُمْ إِذَا	أَيَعْدُكُمْ أَنْتُمْ إِذَا
36/38	لَوْعَدُونَ	لَوْعَدُونَ
37/39	نَحْيَا وَنَمُوتُ	نَمُوتُ وَنَحْيَا
54/56	فَنَرُوهُمْ فِي سَكَرَاتِهِمْ	فَنَرُهُمْ فِي غَمْرَاتِهِمْ
55/57	نَمْدُدُهُمْ	نَمْدُدُهُمْ بِهِ
63/65	غَمَرَاتٍ	غَمَرَةً
66/68	عَلَى أَبْدَارِكُمْ تَنْكُصُونَ	عَلَى أَعْقَابِكُمْ تَنْكُصُونَ
67/69	سُمَرًا	سَامِرًا
67/69	نَهَجُونَ	نَهَجُونَ
71/73	الْأَرْضُ وَمَا بَيْنَهُمَا	وَالْأَرْضُ
87-89/89-91	اللَّهُ	لِللهِ
91-93	الْهُدَى	إِلَهٌ
99/101	حَضَرَ	
101/103	يَسْأَلُونَ	يَسْأَلُونَ
106/108	شَفَاعَتِنَا	شَفَاعَتِنَا
110/112	سُخْرِيَّاً	سُخْرِيَّاً
111/113	إِلَيْيَ عَفَوْتُ عَنْهُمْ	إِلَيْيَ حَرَبُهُمُ الْيَوْمَ

SURE XXVI

1	ط س م	طسم
4/3	فَقْتَلَنَ	فُقْتَلَنْ
4/3	خاضِعَةٌ	خاضِعَيْنَ
6/5	فَقْدَ كَذَّبُوا بِرَسُولِهِمْ لَمَّا جَاءَهُمْ	فَقْدَ كَذَّبُوا
13/12	وَيَضْيِيقُ لِذِكْرِ صَدْرِي	وَيَضْيِيقُ صَدْرِي
20/19	إِذَا وَأَنَا	إِذَا وَأَنَا
	الْجَاهِلِينَ	الْجَاهِلِينَ
24/23	رَبُّ	رَبُّ
27/26	إِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذِي	إِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذِي
28/27	الْمَشَارِقُ وَالْمَغَارِبُ	الْمَشَارِقُ وَالْمَغَارِبُ
28/27	إِنْ كُنْتُمْ	إِنْ كُنْتُمْ
39/38	وَقَلَّ لِلنَّاسِ هُلْ أَثْمَمُ مُجَمِّعُونَ	وَقَلَّ لِلنَّاسِ هُلْ أَثْمَمُ مُجَمِّعُونَ
40/39	لَعَلَّنَا تَبَيَّنَ السَّحْرَةُ إِنْ كَانُوا مِنَ الْغَالِبِينَ	لَعَلَّنَا تَبَيَّنَ السَّحْرَةُ إِنْ كَانُوا مِنَ الْغَالِبِينَ
42/41	(إِذَا لَمْنَ)	إِذَا لَمْنَ
56	حَادِرُونَ.	حَادِرُونَ
60	وَأَتَعْوُهُمْ	وَأَتَعْوُهُمْ
63	فَرِيقٌ	فَرِيقٌ
64	وَأَزْلَقْنَا	وَأَزْلَقْنَا
71	أَصْنَامًا هِيَ الَّهُ لَنَا	أَصْنَامًا
81	وَإِذَا مِنْ فَهُوَ يُحِبِّنِي	وَإِذَا مِنْ فَهُوَ يُحِبِّنِي
90	وَأَزْلَقْنَ	وَأَزْلَقْنَ
111	وَأَتَاعَكَ	وَأَتَاعَكَ
129	كَيْ تَخَذُوا	لَعَلَّكُمْ تَخَذَّلُونَ
137	خَلْقٌ - اخْتِلَاقٌ	خَلْقٌ
149	فَرَهِينَ	فَارِهِينَ
166	أَصْلَحَ - مَا خَلَقَ اللَّهُ لَكُمْ - مَا	خَلَقَ
	أَصْلَحَ اللَّهُ	
170	وَوَاعَدْنَا أَنْ تُؤْتِيَهُ أَهْلَهُ	فَتَجْيِيَهُ وَأَهْلَهُ
176	الْأَكْثَرُ	الْأَكْثَرُ
205	أَفْرَأَيْتَ	أَفْرَأَيْتَ
215	فَإِنْ عَصَوْكَ قُلْ إِلَيْ بَرِيءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ وَهُمْ أَهْلُ بَيْتِكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ قَلْ عَصَوْكَ وَرَهْطَكَ مِنْهُمُ الْمُخَاصِبِينَ قُلْ	
227/228	مُنْقَابٌ - يَنْقَلِبُونَ	مُنْقَابٌ
227/228	إِلَى أَيِّ	إِلَى أَيِّ
227/228	يَمْثُلُ مَا ظَلَمَ فَإِلَيْكَ بِهِمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ - فَإِلَيْكَ بِهِمْ أَجْرٌ هُمْ بِمَا صَبَرُوا	مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا

SURE XXVII

14	عَلَيْنا	عُلُوًّا
16	عَلَمْنَا مَنْطَقَ - عَلَمْنَا مَنْ أَنْطَقَ	عَلَمْنَا مَنْطَقَ

19	ضَحِّكَا	ضاحكا
22	فَمَكَثَ قَوْلَ -	فمكث غير بعيد فقال
	فَمَكَثَ	
25	هَلَا نَسْجُونَ - هَلَا يَسْجُدُ -	الآيسنجدوا
	أَلَا هُلْ نَسْجُونَ	
25	الْخَبَاء	الخباء
25	مِنَ السَّمَوَاتِ	في السموات
25	يُعْلَوُنَ	تعلون
30	وَإِنَّهُ	إنه
32	قَاضِيَةٍ	قاطعة
36	جَاءُوا	جاء
36	أَنْمَدُونَى - أَنْمَدُونَى	أنمدون
37	أَرْجُعُوا	أرجع
37	بِهِمْ	بها
39	عَفْرَاهُ	عفريه
	أَمِينٌ قَالَ أَرِيدُ أَعْجَلَ مِنْهُ	أمين
40	أَنْظُرْ فِي كِتَابِ رَبِّيْ لَمْ أَتِيكَ	أنا آتاك
42	وَأُونِيتَا الْعِلْمَ مِنْ قَبْلِهَا وَكَنَا مِنْ قَبْلِهَا	وأونينا العلم من قبلها وكنا
43	إِنَّهَا	إنها
44	رَجَانِهَا	ساقتها
44/45	فَلَمَّا دَخَلْتُهُ قَالَتْ	قالت
44/45	فَذَلَمْتُ	ظلمت
49/50	قَالُوا تَقَاسَمُوا بِاللهِ النَّبِيَّةَ وَأَهْلَهُ لَمْ تَقَاسَمُوا لَمَّا لَفَسِّيْنَ مَا شَهَدُنَا -	قالوا تقاسموا بالله النبيه واهله لم تقاسموا لم لفسسين ما شهدنا
66/68	بَلْ ءَادْرَكَ - بَلْ ءَادْرَكَ - بَلْ ءَادْرَكَ	بل ادرك
74/76	تُخْفِي.	تكون
81/83	وَمَا إِنْ تَهْدِيَ الْعُمَّى - وَمَا إِنْ تَهْدِيَ الْعُمَّى	وما أنت بهدى العمى
82/84	بِأَنْ	أن
87/89	أَنُوْهُ	أئوه
91/93	الَّتِي	الذى
92/94	وَأَنْ أَتَلُّ الْقُرْآنَ.	وأن أتلل القرآن
	وَأَنْ أَتَلُّ الْقُرْآنَ	

SURE XXVIII

6/5	يَرَى	ترى ،
7/6	لَمَا وَضَعَهُ أَنْ أَرْضِعِيهِ	أن أرضعيه
9/8	وَلَهُ	ولك
9/8	فَرَأَتْ عَيْنَ	لا يقتلوا
10/9	فَرَغَّا	فرغ
10/9	لِتُشْرِعَ بِهِ	لتتدنى به
11/10	جَانِبٍ	جنب
11/10	لَا يَنْتَهَا	لا يخته
11/10	فَتَوَارَتْ عَنْهُمْ إِلَى جَانِبٍ	فبصربت به عن جنب

فُكَرْهُ - فَكَرْهُ		فُوكِرَهُ
يَارَبُّ (فَلَا تَجْعَلْنِي)		فَلَنْ أَكُونَ
وَنُونَهُمْ أَمْرَأَتَانِ حَابِسَاتٍ		مِنْ نُونَهُمْ أَمْرَأَتَينِ
أَيِّ الْأَجْلَنِ مَا		أَيْمَا
فَذَلِكَ		فَذَلِكَ
فَادْهَبْنَا بِكَلِمَتِي وَبِمَنْ اتَّبَعَكُمَا ، وَبِمَنْ اتَّبَعَكُمَا الْغَالِبُونَ .		بِإِيمَانِنَا أَنَّهُمَا وَمَنْ اتَّبَعَكُمَا
وَقَالَ يَا هَامَانُ أَوْقِدِي عَلَى الطِّينِ فَأَبْنِ لِي صَرْحًا .		فَأَوْقِدْ لِي يَا هَمَنْ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَلْ لِي صَرْحًا
سَاحِرَانِ اظَاهَرَا - سِحْرَانِ (اظَاهَرَا) - (سِحْرَانِ ثَظَاهَرَا)		سِحْرَانِ ثَظَاهَرَا
نَمَرَاتُ		نَمَرَاتُ
وَجَعَلْنَا لَهُمْ حَرَمَا - أَوْلَمْ يَكُنْ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ (يَكُنْ نَمَنْ)		أَوْلَمْ نُمَكِّنْ لَهُمْ حَرَمَا
أَمَنْ		أَقْنَ
فَعَمِيتُ		فَعَمِيتُ
يَسَاءُلُونَ		يَسَاءُلُونَ
لَوْلَا مَنْ أَنْ		لَوْلَا أَنْ مَنْ
لَاخِفَ - لَاخِفَ		لَخَسَفَ
لَخَسَفَ لَوْلَا نِعْمَ اللهُ عَلَيْنَا أَقْلَبَ بِنَا		
تَجْعَلَنَ		تَكْوَنَ

SURE XXIX

حُسْنَا	حَسَنَا	
إِنَّ الَّذِينَ تَخْلُقُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ	إِنَّ الَّذِينَ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ	
مَوَدَّةَ بَيْتِكُمْ	إِنَّمَا مَوَدَّةُ بَيْتِكُمْ - وَتَخْلُقُونَ	
إِنَّمَا مَوَدَّةُ بَيْتِكُمْ	إِنَّمَا مَوَدَّةُ بَيْتِكُمْ - وَتَخْلُقُونَ	
إِنَّمَا مُنْزَلُونَ عَلَى أَهْلِ هَذِهِ الْقُرْبَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ	إِنَّمَا مُنْزَلُونَ عَلَى أَهْلِ هَذِهِ الْقُرْبَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ	
أُولَيَاءِ كَتَلَ الْعَكْبُوتِ	أُولَيَاءِ كَتَلَ الْعَكْبُوتِ	
إِنَّ الصَّلَاةَ تَأْمُرُ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَا بِلْ هُوَ	إِنَّ الصَّلَاةَ تَأْمُرُ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَا بِلْ هُوَ	
لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ آيَاتٍ	لَوْلَا أَنْزَلَ عَلَيْهِ آيَاتٍ	
يَأْلُ	يَأْلُ	
لَتُوَيِّبُهُمْ	لَتُوَيِّبُهُمْ	
وَلَيَتَمَعَّوا	فَمَتَعَّوا فَسُوفَ تَعْلَمُونَ - بِمَا أَثَاهُمْ	
وَلَيَتَمَعَّوا	فَلَنْ تَمَعَّوا لَسْوَفَ	

SURE XXX

السُّوَى	السُّوَءَ	
بِيَدِهِمْ	بِيَدِهِمْ	
بِرِيكُمْ	أَنْ بِرِيكُمْ	

27/26	عَلَيْهِ هُنَّ.	أَهُونُ عَلَيْهِ.
34/33	وَلَيَتَمَّنُوا - فَلَيَتَمَّنُوا	فَتَمَّنُوا
41/40	وَالْبُحُورُ الْبُرُورُ	الْبُرُورُ وَالْبَحْرُ
49/48	(عَلَيْهِمْ) مِنْ قَبْلِهِ.	عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ
54/53	ضُعْفٌ - ضُعْفًا	ضُعْفٌ ضُعْفًا
58	الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالآخِرَةِ	الَّذِينَ كَفَرُوا
58	إِنَّمَا أَنْتَ	إِنَّ اللَّهَ إِلَّا

SURE XXXI

3/2	بُشِّرَى	رَحْمَةً
7/6	وَقَرًا مُسْتَبْرًا	وَلَى مُسْتَكْبِرًا كَانَ لَمْ يَسْمَعُهَا وَقَرًا
10/9	وَجَعَلَ الْأَرْضَ	وَأَلْقَى فِي الْأَرْضِ
15/14	إِنَّا مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ نَبْشِّرُكُمْ كُلًّا بِفُسْ بِمَا عَمِلْتُمْ	ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ فَإِنَّبِنَكُمْ بِمَا كُلُّكُمْ تَعْمَلُونَ
16/15	فَتَكَنْ	فَتَكَنْ
20/19	مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ.	ظَهِيرَةً وَبَاطِنَةً
21/20	وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ	وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ
25/24	أَفَبِنَعْمَةِ اللَّهِ يَجْحُدُونَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلَيْهِمْ	فَلَحَمْدُهُ لِلَّهِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
27/26	وَبَحْرٌ - وَبَحْرٌ يَمْدُدُهُ مِنْ بَعْدِهِ مَوَادُهُ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ	وَالْبَحْرُ يَمْدُدُهُ مِنْ بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ
27/26	يَمْدُدُهُ - تَمَدَّدُهُ مِنْ بَعْدِهِ - وَبَحْرٌ يَمْدُدُهُ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ	يَمْدُدُهُ
33/32	اَخْشُوا رَبَّكُمْ.	اَخْشُوا رَبَّكُمْ
34	بِأَيَّةٍ	بِأَيَّةٍ

SÛRE XLIV

13/12	وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ مُبِينٌ	وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ مُبِينٌ
16/15	تَبَطَّشُ	تَبَطَّشُ
17/16	مُبِينٌ	كَرِيمٌ
28/27	فَعَلَنَّهَا وَمَلَكَنَّهَا	أُورَثَتَهَا
30/29	عَذَابٌ	الْعَذَابُ
41	وَلَا يُنْطَلِقُونَ	وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ
49	الضَّعِيفُ الْلَّئِنْ	الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
54	وَمَدْنَانَهُمْ	وَرَوْجَانَهُمْ
54	بَعِيسٍ	بَحْرٌ
56	طَعْمُ الْمَوْتِ	الْمَوْتُ

SÛRE XLV

4/3	لَا يَأْتِ	أَيَّاتٌ
4/3	مَا بَيْتَ اللَّهَ	مَا بَيْتَ
5/4	وَفِي اِخْتِلَافٍ	وَاخْتِلَافٍ

إيات	لآيات	إيات
9/8	علم	علم
9/8	هُرُوا وَ لَعِبَ	هُرُوا
11/10	هَذَا هَذِي وَ يَسْتَرَ لِلَّذِينَ آمَنُوا	هَذَا هَذِي
14/13	لِلْجُزِيَّ	لِلْجُزِيَّ
15/14	مَنْ عَمِلَ حَسَنَةً وَ مَنْ أَسَاءَ فَعَلَهَا	مَنْ عَمِلَ صَلَاحًا فَلَنْفَسِهِ وَ مَنْ أَسَاءَ فَعَلَهَا
20/19	هَذَا بَيْانٌ وَ مَوْعِظَةٌ وَ هَذِي لِلْمُحْسِنِينَ	هَذَا بَصَارَةٌ لِلنَّاسِ وَ هَذِي
23/22	أَفَرَأَيْتَ	أَفْرَعَيْتَ
23/22	عَشَاوَةٌ	غَشَاوَةٌ
24/23	نَحْيَا وَ تَمَوتُ	نَحْيَا
24/23	دَهْرٌ	الدَّهْرُ نَسَأْتُنَا هَذِهِ التَّيَا
32/31	وَ إِنَّ السَّاعَةَ	وَ السَّاعَةُ
	وَ إِذَا قَبِيلَ لَهُمْ	وَ إِذَا قَبِيلَ
33/32	وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ الْحَقُّ وَ أَنَاهُمْ مَا لَمْ يَكُونُوا يَسْتَهِنُونَ	وَبَدَا لَهُمْ سِيَّنَاتٌ مَا عَمِلُوا وَ حَاقَ بِهِمْ مَا كَلُوا بِهِ يَسْتَهِنُونَ
34/33	إِنَّ تَشَاكُّمَ وَ تَنَازُلَ مَأْكُومٌ بِمَا كَلَمْ تَكَسِبُونَ وَ مَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ	وَقَبْلِ الْيَوْمِ نَتَسَاءَلُ كَمَا نَسِيَّنَا لِقَاءَ يَوْمَكُمْ هَذَا وَمَأْكُومُ الْتَّارُ وَ مَا لَكُمْ مِنْ نَاصِرِينَ

SÜRE XLVI

4/3	أَرَأَيْتُمْ	أَرَأَيْتُمْ
4/3	مَنْ تَدْعُونَ	مَنْ تَدْعُونَ
5/4	مَا لَا	مَنْ لَا
5/4	أُثْرَةٌ	أُثْرَةٌ
10/9	رَأَيْتُمْ	أَرَأَيْتُمْ
12/11	مُصْدَقٌ لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ	مُصْدَقٌ
15/14	حَتَّى إِذَا اسْتَوَى وَ بَلَغَ	حَتَّى إِذَا وَلَّخَ
17/16	اللَّهُ عَلَيْهِ	اللَّهُ
17/16	أَتَعْدَانِي أَنْ أُخْرُجَ وَ قَدْ خَلَتُ الْفَرَوْنُونَ	أَتَعْدَانِي أَنْ أُخْرُجَ وَ قَدْ خَلَتُ الْفَرَوْنُونَ
20/19	أَشْعَلَتُمْ طَبَابِكُمْ وَ لَذَاتُكُمْ فِي الدُّنْيَا	أَذْهَبْتُمْ طَبَابِكُمْ فِي حَيَاكُمُ الدُّنْيَا
21/20	بَعْدُهُ	وَ خَافِهِ
24/23	مُمْطَرُنَا	مُمْطَرُكُمْ
24/23	فَلْ بَلْ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ	بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُمْ بِهِ رِيحٌ
25/24	تَرَى	بِرَى
28/27	فَلَوْلَا نَصَرَتُهُمْ إِلَاهُهُمْ الَّتِي يَعْبُدُونَهَا مِنْ أَفْكَهُمْ	إِفْكَهُمْ
28/27	ذُو نَالِهِ مِنْ شَيْءٍ	فَلَوْلَا نَصَرَ هُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ ثُرْبَانًا إِلَهًا
33/32	يَقْرِيرُ	بِقَادِرٍ

35/34	من الرُّسُلِ مِنْ قَبْلِكَ	من الرُّسُلِ
-------	----------------------------	--------------

SÛRE XLVII

2	نَزَّلَ	نَزَّلَ
4/5	بَعْدُ	فَإِمَّا مَنْ بَعْدَ
4/5	قَاتَلُوا	قَاتَلُوا
9/10	مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْحَقِّ	مَا أَنْزَلَ اللَّهُ
11/12	وَلَيْ	مَوْلَى
14/15	عَمَلَهُ	أَعْمَالَهُ
15/16	أَمْثَالٌ	مَثَلٌ
15/17	خَالِبِينَ فِيهَا أَبْدًا كَمْنَ	كَمْنَ
17/19	وَأَطْأَهُمْ	وَأَئْأَهُمْ
18/20	يَنْتَظِرُونَ - يَنْتَظِرُونَ - مَجِيءُ السَّاعَةِ	يَنْتَظِرُونَ
18/20	نَّاتِيَهُمْ	أَنْ نَّاتِيَهُمْ
20/22	مُحْكَمَةٌ	مُحْكَمَةٌ
20/22	الْمَعْتَنَى	الْمَعْتَنَى
20/22	وَإِذَا جَاءَ النَّبِيُّ أَمْتَأْ قَالُوا	يَقُولُ النَّبِيُّ
25/27	أَمْلَى	أَمْلَى
37/39	يُخْرُجُ	يُخْرُجُ
38/40	هَآءُلُّمْ هَاؤُلَاءِ لَدُعْوَنَ إِلَى سَبِيلِ اللَّهِ	هَآءُلُّمْ هَاؤُلَاءِ لَدُعْوَنَ إِلَى سَبِيلِ اللَّهِ

SÛRE XLVIII

6	وَلِيُعَذَّبَ اللَّهُ	وَلِيُعَذَّبَ اللَّهُ
9	لَيُؤْمِنُوا - يُعَزَّرُوهُ - ثُوَّقُوهُ - تُسْبَحُوهُ -	لَيُؤْمِنُوا - يُعَزَّرُوهُ - ثُوَّقُوهُ - تُسْبَحُوهُ -
10	فَسِيُّوتِيهِ اللَّهُ	فَسِيُّوتِيهِ
11	بِأَفْوَاهِهِمْ	بِالْأَسْتِئْمَهُمْ
11	رَحْمَةً	رَفْعًا
12	أَهْلَهُمْ	أَهْلِيَهُمْ
15	كَلَامُ اللَّهِ	كَلَامُ اللَّهِ
16	يُسْلِمُونَ	يُسْلِمُونَ
16	فَإِنْ طَعُوا وَنَتَقْفُوا	فَإِنْ طَعُوا وَنَتَقْفُوا
18	وَأَثَابَهُمْ فَحَادًا قُرْبَيَا	وَأَثَابَهُمْ فَحَادًا قُرْبَيَا
23	سُنُنَ النَّبِيِّ خَلَا	سُنُنَ النَّبِيِّ الَّتِي قَدْ خَلَتْ
24	مِنْ بَعْدِ أَنْ تَمَسَّكُمْ أَيْدِيهِمْ	مِنْ بَعْدِ أَنْ أَطْقَرَكُمْ عَلَيْهِمْ
25	نَزَّلُوا	نَزَّلُوا
25	بِجَاهَةِ فَيَالَكُمْ	فَثَبَيَّنُكُمْ
26	أَهْلَهَا وَأَهْلَهَا	أَحَقَّ بَهَا وَأَهْلَهَا
27	لَا تَخَافُوا	لَا تَخَافُونَ
28	أَرْسَلَ عَبْدَهُ	أَرْسَلَ رَسُولَهُ
29	وَعَلَيْهِ مَعَهُ	وَالَّذِينَ مَعَهُ
29	أَشَدَّى	أَشَدَّاءُ

29	أثَرٌ	أثَرٌ
29	شَطْوَةٌ	شَطْوَةٌ
29	لِيُغَيِّرَ اللَّهُ بِهِمُ الظَّنَّ	لِيُغَيِّرَ اللَّهُ بِهِمُ الظَّنَّ

SÛRE XLIX

2	بِأصْوَاتِكُمْ - ثَرَقُوا بِأصْوَاتِكُمْ - فَخَنْطَ	أصْوَاتُكُمْ أَنْ تَخْنَطْ
3	لِيَنْقُوفُهُ وَلَهُمْ	لِلنَّقْوَى لَهُمْ
6	فَتَبَرُّوا	فَتَبَرُّوا
7	يَطُو عَمَّ - يُطَاوِعُمْ	بُطِيبُكُمْ
9	أَفَتَلَا	أَفَتَلَا
9	يَقِنُوا	لَقَنِيَ
9	فَاعْوَا فَخُدُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَذْلِ وَأَفْسِطُوا تَبَعُوا الْهَوَى	فَاعْوَتْ فَاصْلَحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَفْسِطُوا
10	إِخْرَاجُكُمْ - أَخْرَاجُكُمْ	أَخْرَاجُكُمْ
11	عَسَوْا	عَسَى
11	عَسَيْنَ	عَسَى
11	وَلَا نَسْخَرْ نِسَاءً	وَلَا نَسَاءً
12	(؟) لَهُمْ يُحِبُّ	أُحِبُّ
12	مَيْتَانًا	مَيْتَانًا
13	لِتَحَارِقُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ لِتَعْرَفُوا	لِتَحَارِقُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ
13	وَخِيَارُكُمْ	إِنَّ أَكْرَمَكُمْ
17	إِسْلَامُهُمْ	أَنْ اسْتَمُوا
17	إِنْ أَسْلَمُوا	إِذْ أَسْلَمُوا قُلْ لَا يَمْنُوا عَلَيْ إِسْلَامَهُمْ
17	إِذْ هَذَا كُمْ	أَنْ هَذَا كُمْ
17	لِلْبَسْلَامِ	لِلْبَسْلَامِ

SÛRE L

18/17	يُنْقَطُ	يُنْقَطُ
19/18	سَكَرَادُ	سَكَرَةٌ
19/18	الْحَقُّ بِالْمَوْتِ	الْمَوْتُ بِالْحَقِّ
21/20	وَجَانَّهُ	وَجَاءَتْ
23/22	عَيْدَدٌ - هَذَا مِمَّا أَنْتَ بِهِ لَدَيْ عَيْدَدٍ - هَذَا مَا أَنْتَ بِهِ	عَيْدَدٌ
30/29	يُقَالُ	نَقُولُ
30/29	فِي مَزِيدٍ	هَلْ مِنْ مَزِيدٍ
36/37	فَتَقْبَلُوا	فَتَقْبَلُوا

SÛRE LI

5	إِنَّ وَعْدَ رَبِّكَ لِصَادِقٌ	إِنَّمَا تُوَعَّدُونَ لِصَادِقٍ
7	الْحَبَّابِي	الْحَبَّابِي
22	رَازِفُكُمْ	رَازِفُكُمْ
40	فَبَنَتْنَاهُ	فَبَنَتْنَاهُمْ
44	الصَّوَاعِقُ	الصَّنَاعَةُ
46	وَفِي قَوْمٍ	وَقَوْمٍ
56	وَاللَّئِنْ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ	وَاللَّائِنَ
58	إِنِّي أَنَا الرَّزَاقُ	إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَاقُ
59	فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا	فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا

SÛRE LII

16	هُلْ تُحْرِّنُ إِلَّا	إِنَّمَا تُحْرِّنُ مَا
21	لِتَنَاهُمْ	الثَّناَهُمْ
25	عَلَى بَعْضِهِمْ--عَلَى بَعْضٍ فِيهَا	عَلَى بَعْضٍ
43	أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ فَلَيَأْتُوَا بِالْهَدِيَّهُمْ إِنْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبُّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ عَمَّا يَصْفُونَ	أَمْ لَهُمْ إِلَهٌ غَيْرُ اللَّهِ فَلَيَأْتُوَا بِالْهَدِيَّهُمْ إِنْ كَانُوا صَادِقِينَ
46	لَا يَدْفَعُ	لَا يُغَنِّي
47	إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ دُونَ ذَالِكَ دُونَ ذَالِكَ قَرِيبًا وَلَا كُنَّ لَا يَعْلَمُونَ	إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ دُونَ ذَالِكَ

SÛRE LIII

11	الْفَوَادُ	الْفَوَادُ
12	أَفْتَمَرُونَهُ	أَفْتَمَرُونَهُ
15	عِنْهُمْ جَنَّاتٌ	عِنْهَا جَنَّاتٌ
23	تَنْتَعُونَ	يَتَبَعُونَ
26	وَكُمْ مِنَ الْمَلَائِكَةِ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا يَعْلَمُ عَنْهُنَّ إِلَّا اللَّهُ لَا يَقْعُ شَفَاعَتُهُنَّ	- وَكُمْ مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ
28/29	إِنْ يَتَبَعُونَ إِلَّا الظَّنُّ	إِنْ يَتَبَعُونَ إِلَّا الظَّنُّ
33/34	أَفْرَأَيْتَكَ	أَضْفَرَأَيْتَ
50/51	عَادٌ	عَادٌ
50/51	إِنَّهُ أَهْلَكَ الْفَرْوَنَ الْأُولَى وَنَمُوذَ وَلِذِينَ مِنْ بَعْدِهِمْ فَمَا أَنْقَى	وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى وَنَمُوذَ فَمَا أَنْقَى
58	وَهِيَ عَلَى الظَّالِمِينَ نَارٌ حَامِيَّةٌ	كَاسِفَةٌ
60	فَإِذَا جَاءَكُمْ مِنَ الرَّسُولِ نَضْحَكُونَ بِهِ وَلَا تُؤْمِنُونَ	وَنَضْحَكُونَ

SÛRE LIV

2	يُعْرِضُوا عَنْهَا	يُعْرِضُوا
7	خَائِسَةً	خَشَاعًا
10	أَئِي ضَعَفٌ مُّتَعَهِّرٌ	أَئِي مَعْلُوبٌ
12	فَجَرَنَا	فَجَرَنَا
15	مُذَكَّرٌ	مُذَكَّرٌ
20	عَجْزٌ	أَعْجَازٌ
20	ثَرَغُ النَّاسِ صَرْعَى	ثَرَغُ النَّاسِ
31	نَقْحَةٌ	صَيْحَةٌ
45	سَهْرُمْ جَمْعُهُمْ	سَهْرَمْ الْجَمْعُ
48	إِلَى النَّارِ	فِي النَّارِ

SÛRE LV

7/6	وَخَفْضَ	وَوَضَعَ
8/7	لَا - وَلَا تَطْغُرُ فِي الْوَزْنِ	الْأَلَا
9/8	اللِّسَانُ بِالْقَسْطِ - الْوَزْنُ بِاللِّسَانِ	الْوَزْنُ بِالْقَسْطِ
9/10	وَضَعَنَاهَا	وَضَعَهَا
24	الْجَوَارُ	الْجَوَارُ
24	الْمُتَشَابِثُ	الْمُتَشَابِثُ
27	ذَى	ذُو
29	مِنْ فَوْقِ السَّمَاءِ	مِنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
33	أَقْطَارُهَا	أَقْطَارُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
35	يُرْسِلُ عَلَيْكُمَا شَوَاظٍ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٍ	يُرْسِلُ عَلَيْكُمَا شَوَاظٍ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٍ
.	لَهُسَا	
	كُلُّهُمَا بِهَا تُكَبَّانْ تَمُوتَانْ فِيهَا وَلَا	يُكَبِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ
44	بَطْوَافَان	بَطْوَافُونَ
44	بَطْوَفَنْ بَيْتَهُما	بَطْوَفُونَ بَيْتَهَا
54	سُرُرُ وَفُرُشٌ	فُرُشٌ
54	مِنْ اسْتَبْرَقَ	مِنْ اسْتَبْرَقَ
54	مِنْ رَفَرِبِ	مِنْ اسْتَبْرَقَ
56	بَيْطَمْهُنَّ	بَيْطَمْهُنَّ

SÛRE LVI

10	السَّابِقُونَ بِلَيْمَانَ بِالنَّتِيِّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) قَهْمُ عَلَيُّ وَدَرِيَّتُهُ الدِّينُ اصْطَفَاهُمُ اللَّهُ مِنْ أَصْحَابِهِ وَجَعَلَهُمْ الْمَوَالِيَ عَلَى عِبْرِهِمْ أُولَئِكَ هُمُ الْفَائزُونَ الَّذِينَ يَرَوُنَ الْفَرَدُونَ هُمْ خَالِدُونَ	وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ.....
15	عَلَى سُرُرٍ مَوْضِنَةٍ	
16	نَاعِمِينَ	مُنْقَلِبِينَ
19	بَيْزَفُونَ	بَيْزَفُونَ
22	حُورٌ عَيْنٌ	حُورٌ عَيْنٌ

29/28	طلع	طلع
34/33	فُرِشَ	فُرِشَ
48	أَوْ أَجْادَنَا الْأَوْلَوْنَ وَآبَاؤُنَا مِنْ بَعْدِهِمْ جَمِيعُونَ	أَوْ آتَيْنَا الْأَوْلَوْنَ
52	شَجَرَةٌ	شَجَرَةٌ
60	حَتَّمْنَا عَلَيْكُمْ	فَدَرَنَا بَيْنَكُمْ
65	فَظَلَّمْنَا	فَظَلَّمْنَا
75/74	بِمَوْقِعٍ	بِمَوْقِعٍ
79/78	مَا	لَا
79/78	الْمُطَهَّرُونَ	الْمُطَهَّرُونَ
79/78	تَنَزَّلُ إِلَيْهِمْ حِبْرِيلٌ عَلَى تَبَيَّهٖ وَرَسُولُهُ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ	تَنَزَّلُ إِلَيْهِمْ حِبْرِيلٌ عَلَى تَبَيَّهٖ وَرَسُولُهُ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ
81/79,80	خَيْرٌ تُرْزَقُونَ أَفَمِنْ هَذَا	أَفَبِهِذَا
84/83	جِئْنَاهُ لِهِ	جِئْنَاهُ لِهِ

SÛRE LVII

4	يَنْزَلُ	يَنْزَلُ
13	إِنْظَرُونَا أَمْهَلُونَا أَخْرُونَا	يَعْلَمُ مَا يُخْرِجُ الْأَرْضُ مِنْ شَيْءٍ مِمَّا
13	يَتَنَقَّعُ بِهِ النَّاسُ	يَعْلَمُ مَا يَأْتِي فِي الْأَرْضِ وَمَا يُخْرُجُ مِمِّنْهَا
10	قَبْلَ	مِنْ قَبْلِ
11	مَذَا	مِنْ ذَا
11	بِأَطْلَهُ الرَّحْمَةَ	بِأَطْلَهُ فِيهِ الرَّحْمَةَ
11	مِنْ تَلَاقِ ظَاهِرِهِ العَذَابُ	وَظَاهِرُهُ مِنْ قَبْلِهِ العَذَابُ
16/15	الْمَا	الْمَا
16/15	نَزَلَ	نَزَلَ
16/15	فَطَوَّلَ	فَطَالَ
16/15	وَقَسَّتْ	وَقَسَّتْ
20/19	لَمْ هَاجِ يَكُونُ مُصْفَراً لَمْ يَكُونُ	لَمْ يَهْبِجْ قَرَأًهُ مُصْفَراً لَمْ يَكُونُ
23	أَوْتَبِيمْ	أَتَانَكُمْ
25	وَلَيَنْظَرْ	وَلَيَعْلَمْ
26	الثَّيَّةُ ، الثَّيَّةُ	الثَّيَّةُ
29	فِيهِ	بِهِ

SÛRE LVIII

1	قَدْ يَسْمَعُ	قَدْ سَمِعَ
1	ثُجاَرُكَ	ثُجاَرُكَ
2	بِأَمْهَاتِهِمْ	أَمْهَاتِهِمْ
4/5	لَيَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ قَرِيبٌ إِذَا دَعَوْنَاهُمْ	لَيَؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ
7/8		رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٌ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ لَا

	رَابِعُهُمْ وَلَا أَرْبَعَةٌ إِلَّا اللَّهُ خَامسُهُمْ وَلَا حَمْسَةٌ إِلَّا اللَّهُ سادسُهُمْ وَلَا أَقْلَ منْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا اللَّهُ مَعَهُمْ إِذَا أَخْدُوا فِي التَّنَاجِي	أَذْنِي مِنْ ذَلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ
8/9	بِمَا تَنْجُوبُهُ	بِمَا عَمَلُوا
9/10	وَيَتَنَحُّونَ فَتَنَاجِوْا بِالبَرِّ وَالنَّفَرَى وَطَاعَةَ الرَّسُولِ وَ لَاتَنَاجِوْا بِالثَّمَنِ وَالْعَصِيَانِ وَعَصِيَانَ الرَّسُولِ وَنَقْوَا اللَّهَ	وَيَتَنَاجِوْا
11/12	وَأَثْوَارُ	وَالَّذِينَ أُوتُوا
13/14	فَإِنْ لَمْ وَلَوْ فَعَلْمُ كَانَ خَيْرًا لَكُمْ	فَإِذَا لَمْ

SÛRE LIX

2	لِلْأَوَّلِ الْحَسْنَى مِنْ دِيَارِهِمْ	مِنْ دِيَارِهِمْ لِلْأَوَّلِ الْحَسْنَى
2	مَا كُنَّتُمْ حَسِيبِونَ	مَا ظَنَّنَتُمْ
2	أَنَّ حُصُونَهُمْ مَا تَعْلَمُونَ	أَنَّهُمْ مَا تَعْلَمُهُمْ حُصُونَهُمْ
2	وَلَوْلَآ أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجِلَاءَ لَعَدَّبَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا	وَلَوْلَآ أَنْ كَتَبَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجِلَاءَ لَعَدَّبَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
4	يُشَاقِقُ	يُشَاقِقُ
5	وَلَا تَرْكَهُمْ فَوْمَا عَلَى أَصْوْلِهِ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ	أَوْ تَرْكَهُمْ هَا قَائِمَةً عَلَى أَصْوْلِهَا فَبِإِذْنِ اللَّهِ
	وَإِنِّي السَّبِيلُ وَالْمَهَاجِرِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ	وَإِنِّي السَّبِيلُ
7	إِنَّلِا	كَيْ لَا
	تَكُونُ	تَكُونُ
	كُلُّا يَكُونُ مُخَالِفَةً مِنْ سَادَاتِهِمْ فِي مَحَيَّةِ أَهْلِ بَيْتِ يَتَّئِمُّ وَمَا أَمْرَكُمْ بِهِ فَاطِيْعُوهُ وَأَقْوَا اللَّهَ فِي مُخَالَقَتِكُمْ إِنَّ فِي اللَّهِ شَدِيدُ الْعِقَابِ	كَيْ لَا يَكُونَ دُولَةٌ بَيْنَ الْأَغْنِيَاءِ مِنْكُمْ وَمَا أَنَّا كُلُّمُ الرَّسُولُ مُخْرُوْهُ وَمَا أَنَّا كُلُّمُ عَنْهُ فَانْتَهُوا وَأَقْوَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ
8	خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَبْنَاهُمْ وَ إِخْرَبِهِمْ	أُخْرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ
10	الَّذِينَ شَرَبُوا الْيَمَانَ مِنْ قِلْيَ وَأَلْفَ بَيْنَ قُلُوبِنَا وَلَا تَجْعَلْ فِيهَا غُمْرًا	الَّذِينَ سَيَقُونَا بِالْيَمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غُلًا
14	أَشَنْتُ أَشَنْتَ شَنَاتٍ	شَنَى
17	عَفَّا بِهِمَا	عَفَّا بِهِمَا
17	خَالِدِينَ فِي النَّارِ وَذَلِكَ	فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ
20	وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ	أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
21	مُؤْسَدَّا	مُؤْسَدَّا
21	لَوْ أَزَّلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ	لَوْ أَزَّلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ

SÛRE LX

3	لَنْ تُغْنِيَ عَنْكُمْ أَرْحَامُّهُمْ وَلَا أُولَئِكُمْ مِنَ اللَّهِ شَيْئاً بَلْ وَلَا يَعْلَمُونَ لَا هُلْ يَبْتَتْ نَبِيُّكُمْ	لَنْ تَنْفَعُكُمْ أَرْحَامُّهُمْ وَلَا أُولَادُكُمْ
	ثَبَرَانَا	- بُرَاءَوْ
4	: كَفَرْنَا بِمَنْ تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَدْ وَقَعْتَ بَيْنَنَا - كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا إِلَيْ سَاسَتُّعْفُرُ لَكَ رَبِّي وَلَا أَمْلَكُ لَكَ - لَأَسْتَعْفَرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلَكَ لَكَ	كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
11	أَحَدٌ	شَيْءٌ
11	فَعَوْنَتِمْ	فَعَاقِبَتِمْ

SÛRE LXI

6	سَاحِرٌ	سِحْرٌ
7	يَدْعُى	يُدَعَى
10	عَذَابُ الظَّالِمِينَ	عَذَابُ الظَّالِمِ
11	أَمْلَأُوا .. وَجَاهُوا	أُمُّوْنُ .. وَجَاهُوْنَ
12	مَسَاكِنَ طَبِيعَةٍ فِي جَنَّاتٍ عَدْنَ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ	وَلَكُمْ فِيهَا أَرْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَأَنْتُمْ فِيهَا خَالِدُوْنَ
14	كُوْنُوا أَنْتُمْ	كُوْنُوا
14	أَنْصَارُ اللَّهِ	أَنْصَارُ اللَّهِ
14	فَأَمَّنْتُ طَائِفَةً مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَأَنْبَثْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ عَلَى عَدُوِّهِمْ إِسْرَائِيلَ وَكَفَرْتُ طَائِفَةً فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَى عَدُوِّهِمْ	فَأَمَّنْتُ طَائِفَةً مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ فَأَنْبَثْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ عَلَى عَدُوِّهِمْ

SÛRE LXII

5	جَمَارٌ	الْحَمَارُ
8	---	فِإِلَهٌ
9	فَامْضُوا	فَاسْعُوا
11	إِلَيْهِمَا	إِلَيْهَا
11	لَهُوا أَوْ تِجَارَةً	تِجَارَةً أَوْ لَهُوا

SÛRE LXII

1	شَهُدُوا	فَأَلَوْا شَهَدَةً
6	اسْتَغْفَرْتَ	أَسْتَغْفِرُ
6	لَا يَعْفُرُ	لَنْ يَعْفُرَ
8	الْعَزَّةُ جَمِيعاً	الْعَزَّةُ
10	فَأَصْدَقَ	فَأَصْدَقَ
	وَأَكُونَ	وَأَكُونُ

SÛRE LXIV

6	بِأَهْمٍ	بِأَهْمٍ
6	فَيَكْفُرُونَ بِرُسُلِهِمْ وَيَقُولُونَ أَبْشِرْ	أَبْشِرْ

SÛRE LXV

1	لَقَبْ طَهْرَنْ	لَعْنَتِهِنْ
1	يَقْتَشِنْ	يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ
2	ذَالِكَ	ذَالِكَمْ
4	أَجَاهِلُهُنْ	أَجَاهِلُهُنْ
6	سَكَنْتُمْ مِنْ وَجْدَكُمْ	سَكَنْتُمْ مِنْ وَجْدَكُمْ
6	أَسْكَنُوهُمْ فِي مَسْكِنَكُمْ وَ لَا تُضِيقُوْا عَلَيْهِنْ	أَسْكَنُوهُنْ لِتَضَارَهُنْ
7	قُدرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ	قُدرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ
11	مِثْلُهُنْ	مِثْلُهُنْ
12	رَسُولًا يَتَلَوُّ عَلَيْكُمُ الْكِتَابَ الَّذِي أَنْزَلْنَا عَلَيْهِ فِيهِ فِصْصُ الْأَنْبِيَاءِ الَّذِينَ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِهِ إِلَى قَوْمٍ	رَسُولًا يَتَلَوُّ عَلَيْكُمُ آيَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ

SÛRE LXVI

3	عُرَفَ بَعْضِهِ	عُرَفَ بَعْضَهُ
4	رَاغَتْ	صَغَّتْ
6	عَلَيْهَا حَرَزَتِهَا مَلَائِكَةٌ لَا يَعْصُونَ شَيْئًا مِمَّا أَمْرَهُمْ	عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غَلَاظٌ شَدَادٌ لَا يَعْصُونَ شَيْئًا مِمَّا أَمْرَهُمْ اللَّهُ مَا أَمْرَهُمْ
7-8	يَوْمٌ لَا يُؤْدِنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْذِلُونَ	7-8 .arasi.
	وَ لَا الَّذِينَ مَعَهُ	الَّذِينَ أَمْلَوْا مَعَهُ
	وَ أَغْفَرْ لَنَا ذُوبَنَا	وَ أَغْفَرْ لَنَا
9	الْحَقُّ الْخَافَرُ وَ الْمُنَافِقُينَ	جَاهِدُ الْخَافَرِ وَ الْمُنَافِقِينَ
12	فِيهَا	فِيهِ

SÛRE LXVII

1	لَهُ الْمَالُكُ	بِيَدِهِ الْمَالُكُ
3	نَقَوْتٌ	نَقَوْتٌ
4	يَقْلُبُ	يَقْلُبُ
8	كُلُّ مَا	كُلُّ مَا
9	جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ	جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَبَنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ
27	كُلُّنُمْ بِهَا تَدْعُونَ	كُلُّنُمْ بِهَا تَدْعُونَ

SÛRE LXVIII

2	بِنْعَمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ
9	فَيُدْهِنُونَ
14	أَنْ
19	طَافُ
24	أَنْ لَا يَدْخُلُهَا
25	حَرْ
41	بِشْرَكَاهُمْ
41	شُرَكَاء
42	يُكْثِفُ
44	لَا يَعْلَمُونَ
45	وَ أَمْلَى
45	إِنْ كَيْدِي
46	مُقْتَلُونَ
49	نَذَارَكُهُ
51	لَيْزَ هَوْنَكَ / لَيْزَ هَفْرَنَكَ

SÛRE LXIX

9	مَنْ مَعَهُ	مَنْ قَبْلَهُ
12	يَعِيشَا أَذْنَ عَلَى مَا أَنْزَلَنَا عَلَى نَبِيِّنَا وَاعِيةٌ سَامِعَةٌ	تَعِيشَا أَذْنَ وَاعِيةٌ
37	الخاطُونَ	الخاطُونَ

SÛRE LXX

1	سَالَ سَالٌ	سَالَ - سَالٌ
3	الْمَعَارِجُ	الْمَعَارِجُ
4	يَعْرُجُ	تَعْرُجُ
17	مَنْ كَذَّبَ وَنَوَّى	مَنْ أَذْرَ وَنَوَّى
23	صَلَوَاتُهُمْ	عَلَى صَلَاتِهِمْ
36	فَمَا لَهُمْ	فَمَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا

SÛRE LXXI

1	أَنْذَرْ	أَنْ أَنْذَرْ
7/8	كُلَّ مَا	كُلَّمَا
7/8	لَيَغْفِرَ لَهُمْ دُلُوبَهُمْ	لَيَغْفِرَ لَهُمْ
15/14	طِبَاقٌ	طِبَاقًا
23	يَعْوَثُ وَ يَعْوَقُ	يَعْوَثُ وَ يَعْوَقَ
25	مِنْ خَطَانَهُمْ مَا	مِمَّا خَطَانَهُمْ
27/28	رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْ تَذَرْهُمْ بِضُلُوعِنَا	إِنَّكَ أَنْ تَذَرْهُمْ بِضُلُوعِنَا
28/29	لَوَالَّدِي	لَوَالَّدِي

SÛRE LXXII

1	وُحْيٌ	أُوحِيَ
13	يَخْفُ	يَخَافُ

28	وَاحْتَنَا	وَاحْاطَ
----	------------	----------

SÛRE LXXIII

7	سَبَخَا	سَبَحَا
9	الْمَشَارِقُ وَالْمَغَارِبُ	الْمَشَرِقُ وَالْمَغَرِبُ
17	كَيْفَ تَتَقَوَّنُ يَوْمًا يَجْعَلُ الْوَلَدَانَ شَيْئًا إِنْ كَفَرُتُمْ	كَيْفَ تَتَقَوَّنُ إِنْ كَفَرْتُمْ
20	النَّهَارَ وَلَا يُعْذِرُ دُونَهُ.	النَّهَارَ

فَإِنَّ رَبَّكَ أَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَمَا أَرَادُ أَنْ يَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْحَرَجِ فَأَتَلَوَّا مَائِسِرًا مِنَ الْتَّلَوَةِ.
تَجِدُوهُ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ وَأَعْظَمُ لِلْجَنَّاتِ.
تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمُ أَجْرًا

SÛRE LXXIV

5	الرُّجْزَ	الرُّجْزَ
6	أَنْ سَتَّكْثِرَ	سَتَّكْثِرُ
33/36	إِذَا أَذَرَ	إِذَا أَذَرَ
42/43	يَا أُلَيْهَا الْكُفَّارُ مَا أَسْلَكْتُمْ	مَا سَلَكْتُمْ

SÛRE LXXV

9	وَجْمَعَ بَيْنَ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ	وَجْمَعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
17,18, 19	إِنْ عَلَيْنَا جَمْعَةٌ وَقَرَاءَةٌ بِهِ فَإِذَا قَرَأَهُ قَرَاءَةٌ مِنَ الْقِرَاءَةِ ثُمَّ إِنْ عَلَيْنَا بِيَانٌ	إِنْ عَلَيْنَا جَمْعَةٌ

SÛRE LXXVI

3	أَمَّا	إِمَّا
5	كَأسًا صَفَرَاءً	مِنْ كَاسٍ
5	قَافُورًا	كَافُورًا
14	دَانِيَا	دَانِيَةٌ
15	قُوَّارِيرًا	قُوَّارِيرًا
16	قُوَّارِيرًا	قُوَّارِيرًا
18	سَلَسِيلًا	سَلَسِيلًا
21	عَالِيَّهُمْ	عَالِيَّهُمْ
21	أَسَاوِيرَ	أَسَاوِيرَ
30	يَشَاؤُنَ	يَشَاءُونَ
30	مَا يَشَاءُ	أَنْ يَشَاءَ
31	وَالظَّالِمِينَ	وَالظَّالِمِينَ

SÛRE LXXVII

8	طَمْسَتْ	طَمْسَتْ
9	فُرَجَتْ	فُرَجَتْ
10	تَسْقَتْ	تَسْقَتْ
12	أَجَلتْ	أَجَلتْ

11	وَقَتْ	أُفْتَ
17	وَسَتَّنْعُهُمْ	لَمْ تَنْتَعِهُمْ
23	الْمُقْبِرُونَ	الْقَادِرُونَ
32	كَالْقُصْرِ	كَالْقُصْرِ
33	جَمَالَةٌ	جِمَالَتْ

SÛRE LXXVIII

1	عَمَّا	عَمَّ
1	تَسَاءَلُونَ	يَتَسَاءَلُونَ
2	عَنْ هَذَا الْبَيْأَ	عَنْ الْبَيْأَ
14	بِالْمُعْصِرَاتِ	مِنَ الْمُعْصِرَاتِ
23	لَبِيَّنَ	لَابِيَّنَ
25	غَسَاقَ	غَسَاقَا
35	يُسَمَّعُونَ	يَسْمَعُونَ
36	حَسَنَا	حِسَابًا
37	الرَّحْمَانُ	الرَّحْمَانُ
37	رَبُّ	رَبُّ

SÛRE LXXIX

5	الْحَشْرُ هِيَ الْمَأْوَى بَلْ يَسْلُونَكِ عَنِ السِّاعَةِ	6-5 .aye tiaras ler.
11	نَاحِرَةٌ	نَاحِرَةٌ
17	أَنْ اذْهَبْ	اذْهَبْ
19	وَإِلَيْ أَهْدِيَكَ	وَأَهْدِيَكَ
35	يَعْلَمُ	يَتَذَكَّرُ
36	أَبْرَزَتْ	بُرْزَتْ
	رَأَى	بِرَى

SÛRE LXXX

2	ءَأْنَ	أَنْ
5	فَلَامَّا مَنْ	أَمَامَنْ

SÛRE LXXXI

8	سَأَلَتْ	سَأَلَتْ
9	فَتَلَتْ	فَتَلَتْ
11	فَشِطَتْ	فَشِطَتْ
24	بَضَنَيْنِ	بَضَنَيْنِ

SÛRE LXXXIII

6	يَوْمٌ	يَوْمٌ
17	لَمْ يَنْتَلِهُمْ هَذَا مَا كُنْتُمْ	لَمْ يَنْتَلِهُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ
28	مِنْ عَيْنِ	عَيْنَا
28/29	هَذَا جَزَاءٌ بِمَا كَلُّوا يَعْمَلُونَ	28-29.ayetler arası .

SÛRE LXXXIV

7/8	فَأَمَّا مَنْ جَاءَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ	فِي حِسَابِهِ اللَّهُ حَسَابًا يَسِيرًا
19	لِئَرْكَنْ	لِئَرْكَنْ
19	السَّمَاءَ حَلَا بَعْدَ حَالٍ	طَبِقَ عَنْ طَبِقٍ

SÛRE LXXXV

6	بِوْمَهْمَ	إِذْهُمْ
---	------------	----------

SÛRE LXXXVI

17	فَمَهْلِ	فَمَهْلِ
----	----------	----------

SÛRE LXXXVII

16	بَلْ أَثْمَ	بَلْ
16	يُؤْتِرُونَ	تُؤْتِرُونَ
16	الذُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ	الذُّنْيَا

SÛRE LXXXVIII

4	حَمَةَ	حَامِيَةَ
17	اللَّيلَ	اللَّيلَ
24	فَإِنَّهُ يَعْدِيهِ	فِي عِدَدِهِ

SÛRE LXXXIX

3/2	وَلَوْنَرْ	وَلَوْنَرْ
6/5	بَعَادِ	بَعَادِ
18/19	ثَحَاضُونَ	ثَحَاضُونَ
29	فِي سَجَدَ عَبْدِي	فِي عِبَادِي
30	فِي جَنَّتِي	جَنَّتِي

SÛRE XCII

2	تَحَجَّلِي	تَجَّا
3	وَالذِّي خَلَقَ	وَمَا خَلَقَ
14	تَنَاطِي	تَنَاطِي

SÛRE XCIII

5	لَسِيَعْطِيَانَ	لَسُوفَ يُعْطِيَكَ
8	عَدِيَّا	عَائِلَا
9	تَنَهَّرْ	تَهْرِ

SÛRE XCIV

2	وَحَلَّنَا عَنَّكَ وَزْرَكَ	وَوَضَعَنَا عَنَّكَ وَزْرَكَ
---	-----------------------------	------------------------------

SÛRE XCV

2	سِنَاءَ	سِنِينَ
5	السَّافَلِينَ	سَافَلِينَ

SÛRE XCVI

9	أَرَأَيْتَكَ	أَرَأَيْتَ
15	لَسْعَمَا	لَسْعَمَا
17	إِلَى نَادِيَهِ	نَادِيَهِ

SÛRE XCVII

4	مِنْ عَذْرَبَهُمْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ بِكُلِّ أَمْرٍ	بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ
---	---	--------------------------------------

SÛRE XCVIII

1	لَمْ يَكُنْ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ	لَمْ يَكُنْ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
2	رَسُولًا	رَسُولًا
5/4	إِلَّا أَنْ يَعْبُدُوا	إِلَّا لِيَعْبُدُوا

SÛRE XCIX

4	مُنْذِنِيَّهُ	مُنْذِنِيَّهُ
---	---------------	---------------

SÛRE C

9	بُعْدَرَ	بُعْدَرَ
11	إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَيْرٌ	إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ يَوْمَئِذٍ لَخَيْرٌ

SÛRE CI

5/4	كَالصُّفِّ	كَالعَهْنِ
9/6	قَامَةٌ	قَامَةٌ
11/8	حَمِيمَةٌ	حَامِيَةٌ

SÛRE CII

5	حَقَّ الْيَقِينِ	عِلْمُ الْيَقِينِ
---	------------------	-------------------

SÛRE CIII

وَالْعَصْرُ * لَفَدْ خَلْقَانِ الْإِنْسَانَ لَخَسْرٌ * وَإِنَّهُ فِيهِ إِلَى آخِرِ الدَّهْرِ * إِلَّا الَّذِينَ
آمَنُوا وَتَوَاصَوْبَ بِالْتَّقْوَى
وَالْعَصْرُ الْإِنْسَانَ لَفِي خَسْرٍ * وَإِنَّهُ فِيهِ إِلَى آخِرِ الدَّهْرِ * إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا

SÛRE CIV

1	لِكُلِّ هُمَرَةٍ وَلِمَرَةٍ	لِكُلِّ هُمَرَةٍ وَلِمَرَةٍ
4	الْحَاطِمَة	الْحَاطِمَة
5	الْحَاطِمَة	الْحَاطِمَة
9	بِعَدِ	فِي عَدِ

SÛRE CVI

1	لَيَالِفَ قَرِيشُ	لَيَالِفَ قَرِيشُ
---	-------------------	-------------------

SÛRE CVII

1	أَرَأَيْتَكَ	أَرَأَيْتَ
---	--------------	------------

1	الَّذِينَ	بِ الَّذِينَ
5	لَا هُنَّ	سَاهُونَ
6	الَّذِينَ هُمْ إِنَّمَا يُرَأُونَ النَّاسَ	الَّذِينَ هُمْ يُرَأُونَ

SÛRE CIX

1	فَلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا	فَلْ يَا أَيُّهَا لِلَّذِينَ كَفَرُوا
---	--------------------------	---------------------------------------

SÛRE CXI

1	وَقَدْ تَبَّ	تَبَّ
2	الْكَسَبَ	كَسَبَ
3	سَيَصْنَى	سَيَصْنَى
4	مُرْتَبَةٌ	اَمْرَأَةٌ
4	حَمَالَةٌ لِلْحَاطِبِ	حَمَالَةُ الْحَاطِبِ

SÛRE CXII

1	-----	فَلْ
1	الْوَاحِدُ	اَحَدٌ
2	-----	اللهُ
3	لَمْ يُولَدْ وَلَمْ يُوَلَدْ	لَمْ يُلَدْ وَلَمْ يُوَلَدْ

Not: 1. İbn Mesu'd'un mushafında “Muavvizeteyn” sureleri mevcut değildir.

2.Yukarıda İbn Mes'ud'a ait mushafta zikredilen kiraatlerin aynı zamanda pek çok sahaba tarafından da okuduğunu kaynakçada gösterilen eserler zikretmektedir.

Kaynakça

1. Ebu Hayyan, *el-Bahru'l-Muhit*, I-VIII, Mısır 1328.
2. Âlûsî, *Ruhu'l-Meâni fi Tesiri'l-Kur'an ve Seb'u'-Mesâni*, I-XXX, Mısır tarihsiz.
3. Beğâvi, *Meâlimü't-Tenzil*, I-VII, Mısır 1332 (Tefsirü'l-Hâzin'in sayfa kenarında)
4. Beydâvi, *Envarü't-Tenzil ve Esrarü't-Te'vil*, Mısır 1330.
5. Belâvî, *Kitabu Elif Bâ*, I-II, Mısır 1287.
6. Bennâ, *Îthafu Fuzelai'l-Beser fi'l-Kiraati'l-Erbeati'l-Aşer*, Mısır 1317.
7. Fahreddin er-Râzi, *Mefatihu'l-Ğayb*, I-VIII, Mısır 1327.
8. Ferrâ, *Kitabu Meâni'l-Kur'an*, İstanbul yazması, Nur-u Osmaniye 459.
9. İbnu'l-Enbâri, *Kitabü'l-İnsaf*, ed. Gotthold Weil, Leiden 1913.
10. İbn Hişam, *Muğni'l-Lebîb*, Mısır 1347.
11. İbn Hişam, *Tehzibü'l-Tevazih*, Mısır 1329.

- 12.İbn Cinnî, *Nichtkanonische Koranlesarten im Muhtasab des Ibn Ğinnî*, von G. Bergstrasser, München 1933.
- 13.İbn Hâleveyh, *Ibn Hâlawaihs Sammlung nichtkanonischer Koranlesarten*, herausgegeben von G. Bergstrasser, İstanbul 1934.
- 14.İbn Manzur, *Lisanü'l-Arab*, I-XX, Mısır 1307.
- 15.İbn Yaış, *Commentary to the Mufassal*, ed. Jahn, I-II, Leipzig 1882.
- 16.Hafâcî, *İnayetü'l-Kâdi ve Kifayetü'r-Râzi*, I-VIII, Mısır 1283.
- 17.Marandî, *Kurrât ani'l-Kurrâ*, Escorial yazması 1337.
- 18.Muttakî el-Hindi, *Kenzü'l-Ummâl*, I-II, Haydarabad 1312.
- 19.Nesefî, *Medarikü't-Tenzil ve Hakaiku't-Te'vil*, I-IV, Mısır 1333.
- 20.Nisaburi, *Garaibü'l-Kur'an* (Tefsirü't-Taberi'nin sayfa kenarında)
- 21.Kunevî, *Haşıye ale'l-Beydâvî*, I-VII, İstanbul 1285.
- 22.Kurtubi, *el-Câmi li-Ahkami'l-Kur'an*, I-II (şu ana kadar tüm nûshaları basılmıştır), Mısır 1935.
- 23.Şevkani, *Fethü'l-Kadîr*, I-V, Mısır 1349.
- 24.Sibeveyh, *Le Livre de Sibawaih*, ed. Derenbourg, I-II, Paris 1889.
- 25.Suyuti, *el-İtkân fi Ulumi'l-Kur'an*, ed. Sprenger, Kalküta 1857.
- 26.Suyuti, *ed-Dürrü'l-Mensûr fi't-Tefsiri'l-Me'sûr*, I-VI, Mısır 1314.
- 27.Suyuti, *el-Müzâhir*, I-II, Mısır 1282.
- 28.Taberi, *Câmiu'l-Beyan fi Tefsiri'l-Kur'an*, I-XXX, Mısır 1330.
- 29.Tabersî, *Mecmâ'u'l-Beyan fi Ulumi'l-Kur'an*, I-II, Tahran 1304.
- 30.Ukberî, *İmlâ fi'l-Îrab ve'l-Kirâât fi Cemî'l-Kur'an*, Mısır 1321.
- 31.Ukberî, *Îrabu'l-Kirââtî's-Şâzze*, Mingana Islamic Arabic yazması 1649.
- 32.Zemahşeri, *el-Keşşaf*, Kalküta 1861.